

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD
Nr. 22
Birželio-June 2, 1955
Cleveland, Ohio

Tautinės Sąjungos seime

Tautinės Sąjungos seimas šiemet vyko JAV pakraštyje — Bostone. Pradžioje manyta, kad skyriams, esantiems labai tolimam atstume nuo Bostono, gali sudaryti didelių sunkumų savo atstovus į seimą pasiųsti. Bet ryžtingumas, tautinės srovės reikalų aktualumas, į seimo posėdžius suvedė visų skyrių narius. Net ir toliausias Sąjungos skyrius — Los Angeles, į seimą atsiuntė skyr. pirm. B. Gediminą, lėktuvu atskridusį 5000 mylių. Beveik tiek pat kelio, kiek iš Lietuvos į Jungtines Valstybes. Seimą atidarė Bostono skyriaus pirm. J. Kasmauskas. Į atidarymo prezidentumą buvo pakviestas kun. Virmauskas, konsulas Šalna, adv. A. Olis, SLA pirm. adv. Kalinauskas, prof. Puzinas, Dr. S. Biežis, A. S. Trečiokas, prof. Končius, Sąjungos pirmininkas adv. Lapinskas, Sąjungos vadovybės nariai ir kt. asmenys.

Po kun. Virmausko invokacijos buvo išklaustas konsulo Šalnos sveikinimo žodis. Jis perdavė Mass, gubernatoriaus ir Lietuvos generalinio konsulo Budrio sveikinimus. Adv. Kalinauskas šiltai žodžiais seimą pasveikino SLA vardu. Prof. Ig. Končius savo žodžiu dalyvius perkėlė į nūdienę Lietuvą. Jis J. Puzinas seimą sveikino Lietuvos Enciklopedijos vardu. Adv. A. Olis pasidžiaugė proga pabėgti iš amerikietiškos aplinkumos ir dalyvauti lietuviškų reikalų svarstyme. Dr. S. Biežis pasidžiaugė tautininkų atliktais darbais. Inž. Dačinskas sveikino inžinierių vardu, V. Kavolis santaričių vardu, Ant. Kižys ir P. Viščinis pasveikino tenyškų radijo valandų vardu. Dar kalbėjo V. Rastenis, Dr. Colney, Dirvos red. B. Gaidžiūnas, Vienybės red. J. Tysliava ir kt.

Po seimo atidarymo iškilių Bostono skyriaus pirmininkas J. Kasmauskas seimo tolimesnį vedimą perdavė Sąjungos pirm. adv. A. Lapinskiui. Į sekretoriaitą, be Sąjungos sekretoriaus P. Linkaus, buvo dar pakviestas Dr. B. Nemickas.

Tautinės Sąjungos seimą rasti ir telegramomis sveikino daug organizacijų ir pavienių asmenų kaip iš JAV, taip ir iš įvairių kitų pasaulio kraštų. Juos paskelbsime vėliau.

Seimo reikalams tvarkyti, nutarimams subendrinti ir jo pravedimą spartinti buvo sudarytos trys specialios komisijos. Mandatų komisiją sudarė bostoniečiai: Veitas ir J. Kasmauskas. Nominacijų komisiją: p. Biežienė, V. Rastenis, Dr. Colney, V. Abraitis ir A. S. Trečiokas. Rezoliucijų komisiją: A. Olis, B. Gaidžiūnas, B. T. Dirmeikis, B. Gediminas ir B. Kalvaitis.

Tautinės Sąjungos seime platesnius pranešimus padarė: A. Lapinskas apie Sąjungos veiklą, A. S. Trečiokas apie BALF veiklą, A. Olis apie veiklą ALTaryboje, B. Gaidžiūnas apie Vilties Draugiją ir V. Rastenis apie Tautinio Sąjūdžio veiklą, padėję VLIKE, Nepriklausomybės Fondą ir kt. Seimo dalyviai keltais klausimais pareiškė savo nuomones, diskusijose įsijaukė naujų ir Sąjungai naudingų siūlymų. Reikia pripažinti, kad visų skyrių delegatai posėdžiuose aktyviai jungėsi į keliamų klausimų sprendimą. Prie tų klausimų mes dar grįšime atnaujinuose Dirvos numeriuose.

Seimas, išklauses pranešimus ir diskusijas, priėmė šiuos Tautinės Sąjungos pasisakymus:

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos atstovai, susirinkę Sąjungos seimui, 1955 metais gegužės 28-29 dienomis, Bostone, ALTS Bostono skyriaus namuose —

su pagarba prisiminė lietuvių pastangas, aukas ir pasiryžimus Lietuvos nepriklausomybei atstatyti,

dėkingi tiems, kurie savo darbais garsino Lietuvos vardą Amerikoje, reikšdami tvirtą viltį, jog Lietuvai bus iškovota pilnoji valstybinė laisvė,

išklausę pranešimų ir aptarę Sąjungos veiklą, pareiškia:

1. Lietuvos diplomatinį atstovų turimoji galia veikti Lietuvos valdžios vardu, pripažinti Amerikos ir kitų valstybių. Jie, veikdami, kaip teisėti Lietuvos atstovai, sudaro tikrąjį ir patį tvirtiausią pagrindą Lietuvos nepriklausomybės atstatymui.

2. Visi kiti Lietuvos laisvinimo veiksniai bei komitetai, turintys tik visuomeninį pobūdį, jų veiklos sritys apima tik visuomeninius bei propagandinius lietuvių reikalus, susijusius su Lietuvos laisvinimo darbais.

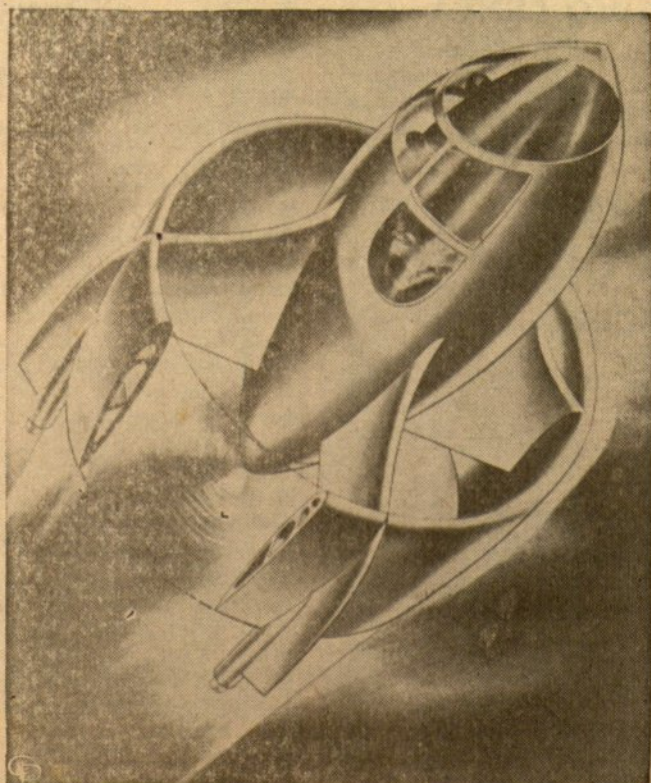
3. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, kartu su kitomis grupėmis nešdama atsakomybę už ALTarybos veiksmus, pageda, kad Taryboje būtų griežtai laikomasi vienybės dėsnių, sprendžiant esminius Tarybos veiklos klausimus.

4. Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas (Balfas) yra didžioji lietuvių šalpinės tautos reikala ir turi būti visų lietuvių nuosirdžiai remiamas.

5. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga yra Amerikos lietuvių organizacija, kurios uždavinys veikti pagal Sąjungos įstatus Jungtinių Amerikos Valstybių ribose. Lietuvių Tautinis Sąjūdis yra organizacija, skirta tvarkyti lietuvių reikalus, išsinešančius už Jungtinių Amerikos Valstybių ribų.

6. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga teigiamai vertina Lietuvos Tautinio Sąjūdžio bendradarbiavimą su kitomis organizacijomis, su kuriomis jis sutaria dėl pagrindinių dėsnių, tautinės. Lenkų pagrindinio armijos

(Perkelta į 8 pusl)

Prancūzija pradėjo gaminti tokios išvaizdos lėktuvus, geriau už helikopterus tiesiai kylančius į viršų.

Kodėl rusai leido sunaikinti Varšuvą

KALBA MARŠALAS ROKOSOVSKIS IR GEN. T. BOR KOMAROWSKIS

Balandžio pabaigoje sovietų maršalas ir dabartinis Lenkijos krašto apsaugos ministeris Rokosovskis paskelbė pasikalbėjimą su Paryžiaus dienraščio "Le Monde" korespondentu. Prancūzų laikraštiniškas pastatė maršalui klausimą, kodėl raudonoji armija nepadėjo lenkų pogrindžiui, kai jo šalininkai 1944 m. suruošė Varšuvoje sukilimą prieš vokiečius. Vakarų valstybėse susidarė nuomonė, kad sovietai tyčia leido vokiečiams išduoti lenkų sukilėlius, nes jie buvo Maskvai "nepatogūs".

Rokosovskis atsakė korespondentui, kad jis telegrama išpėjęs lenkų sukilėlių generolą Komorowskį nieko nepradėti, kol sovietai nebūsią sutelkę daugiau karinių pajėgų. Jis žino, kad Komorowskis gavęs aną telegramą, bet jį nieko neatsakė. Be to, raudonoji armija 1944 m. vasarą buvusi tik ką pabaigusi 600 kilometrų ofensyvą, tad ji turėjusi kariuomenės aprūpinimo sunkumų. Raudonoji armija buvusi pasiekusi Vislą, bet ji žinojusi, kad šiaurėje vokiečiai turį sutelkę žymių pajėgų. Be to, ties Varšuva vokiečiai turę grupavę 20 divizijų, todėl sovietai Varšuvos sukilimo metu negalėję pamanyti apie Vislos perėjimą, kas įvykė tik 1945 m. sausio 17 d., kai buvę tinkamai pasiruošta.

Lenkijos kilmės sovietinio maršalo teisinimasis nepasirodė be atsakymo. Lenkų sukilėlių generolas T. Bor-Komorowski paskelbė savo atsakymą, kuriame jis kategoriškai pareiškia, kad marš. Rokosovskio teigimai neatitinka tikrovės. Gen. Komorowski griežtai paneigia, kad jis gavęs iš Rokosovskio įspėjimą neruošti sukilimo.

Priešingai, dar liepos 29, 30 ir 31 d. taigi tik keturias dienas prieš sukilimą, per Maskvos radiją Varšuvos gyventojai buvo raginami sukilti, nes raudonoji armija jau artinantis prie sostinės. Lenkų pogrindžio armijos

vadovybė keliais atvejais informavo Maskvos augščiausius vadovus, kad Varšuvoje ruošiamasi sukilimui ir sovietai niekada nuo to žygio neatkalbinėjo. Sovietus painformavo tiek anglų militarinė misija Maskvoje, tiek tuometinis Lenkijos ministeris pirmininkas Mykolajczyk, kuris liepos mėn. pabaigoje lankėsi Maskvoje.

Tačiau ir tolesni maršalo Rokosovskio teigimai prasilenkia su tiesa. Jis sako, kad 1944 m. vasarą sovietų kariuomenė buvo atžygiavusi 600 kilometrų. Tačiau jis užmiršta, kad raudonoji armija savo žygį atliko nuo Kovello, kuris tėra 200 kilometrų nuo Vislos linijos. O kai dėl Rokosovskio išsireiškimo, kad šiaurėje vokiečiai turę stiprias militines pajėgas, o ties Varšuva buvę sutelkę 20 divizijų, tai tokie tvirtinimai paneigiami visų to laiko karo vadovybių. Pav., Njurburgo proceso metu tai patvirtino vokiečių gen. Guderian ir tuos patvirtinus atspausdino vienas Katovicuose, Lenkijoje, išsineš lenkų laikraštis.

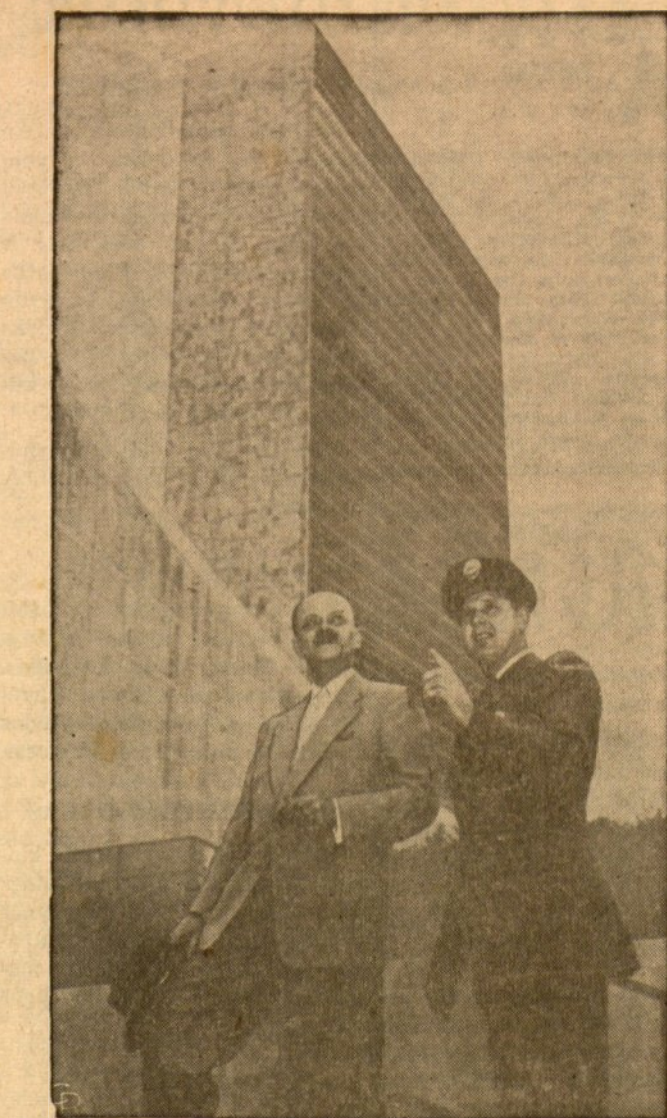
Raudonosios armijos dešiniam sparnui, šiaurėje, vokiečiai rugpjūčio pirmomis dienomis pradėjo ofensyvą, bet jau po kelių dienų sovietai vokiečius sumušė. Tad nuo rugpjūčio 12 d. Rokosovskio rankos nebebuvo surištos. Rokosovskio tvirtinimas, kad vokiečiai turę ties Varšuva sutelkę 20 divizijų, yra aiškiai prasimanyti. Yra žinoma, kad vokiečiai Varšuvos gynimą skubiai improvizavo iš kariuomenės likučių, kuriuos Guderian vadina "skeveldromis".

Jeigu Rokosovskis sako, kad raudonoji armija dar turėjo prasiiveržti per Vislą, tai dar prieš sukilimą sovietai jau buvo tą upę peržengę, būtent, ties Magnuszewu, 30 kilometrų į pietus nuo Varšuvos.

Net ir rugsėjo viduryje Rokosovskis nepadėjo sukilėliams, nors raudonoji armija tuo metu jau buvo užėmusi Varšuvos priemiestį Pragę, dešiniajame Vislos krante. Raudonąją armiją nuo sukilėlių skyrė tikrai Visla, bet rusai nepajudėjo iš vietos. Sukilėlių vadovybė pasiuntė per radiją Rokosovskiui net 5 telegramas, bet jos pasiliko be atsakymo.

Vakarų alijantai norėjo suteikti lėktuvais sukilėliams pagalbą, bet Maskva neleido lėktuvams nutipti raudonosios armijos užimtoje teritorijoje. Tą patvirtina savo atsiminimuose britų premjeras Churchillis. Lygiu būdu premjeras rašo, kad jis rugpjūčio 12 d. pasiuntė Stalinui telegramą, prašydamas padėti sukilėliams. Rugpjūčio 16 d. sovietų diktatorius atsakė, kad jis nenorįs turėti nieko bendro su "Varšuvos avantiūra".

Gen. T. Bor-Komorowski savo atsakymą baigia žodžiais: "Šitie faktai sovietų maršalui Rokosovskiui, "lenkų" kariuomenės vadui, šiandien atrodo esą nepatogūs. Bet istorijos eigos niekas jau nebegali pakeisti".

Vakarų Vokietija į J. Tautas atsiuntė savo oficialų stebėtoją Felix von Ehardt. Jis, sargybinio lydimas, susipažįsta su JT naujaisiais rūmais.

PLANAS NUGALĖTI PRIEŠĄ ŠALTAJAME KARE

Šiuo metu Baltieji Rūmai svarsto JAV Radijo Korporacijos pirmininko, gen. Dovydo Sarnoffo planą, kaip JAV turėtų planuoti nugalėti S. Rusiją šaltajame kare.

Balandžio mėn. 5 d. prezidentui patiekęs savo planą, generolas Sarnoff ypatingai pabrėžia, kad pralaimėjimas šaltajame kare reikšias tokią pačią katastrofą, kaip pralaimėjimas karštajam karam. Jis pasiūlė, lygiagrečiai Jungt. Karinių Pajėgų štabui, sudaryti Strateginę Politinę Gynybos Tarybą. Generolas išskėlė reikalą labiau suintensyvinėti šaltąjį karą prieš sovietus ir imtis visokių priemonių karui laimėti. JAV negalinčios šalčio karo srity nusileisti sovietams. Tačiau, pav., 1954 m. sovietai kalbėjo iš viso 1675 valandas, tuo tarpu JAV valdžios globojamas A. Balsas per savaitę transliuoja tik 716 valandų...

Jo nuomone, reikia labiau atkreipti dėmesį į bendradarbiavimą su pabėgėliais iš pavergtų kraštų, reikia siekti sudaryti tinkamus kovotojus šaltajame kare, propagandinių kadrų, steigti spec. mokyklas.

Sarnoff prezidentui Eisenhoweriui pasiūlė ir visą eilę naujų priemonių kovoje prieš komunizmą ir siekiant pavergtųjų išlaisvinimo. Kai kurios jų: pagaminti pigius, lengvo svorio radijo priimtuvus ir juos paskleisti už gel. uždangos ir kitose jautrioiose vietose, paskleisti milijonus fonografų su plokštelėmis, panaudoti ir televiziją kaip šalčio karo priemonę ir kt.

UŽDARBIS — NE MAŽIAU KAIP 1 DOL. VAL.

Laukiama, kad šią vasarą minimalinis uždarbis JAV bus pakeltas ligi 1 dol. valandai (ligšiol, nuo 1949 m. buvo 75 ct. val.). Federalinių įstaigų žiniomis, gyventojai šiuo metu daugiau perka kaip pernai. Kyla ir palinkimas pirkti į skolą. Šiais metais automobilius skolon perka 60% pirkėjų (pernai — 56%), namų ūkio reikmenis — 54% pirkėjų (pernai skolon pirkėjų 51%).

KETURIŲ PASITARIMAS LOZANOJE?

Esama duomenų spėti, kad keturių didžiųjų valstybių galvų pasitarimas įvyks Lozanoje, Šveicarijoje, liepos mėn. 18-21 d. Tačiau, ryšium su Kremliaus valdovų kelione į Belgradą pereitos savaitės pabaigoje ir paaiškėjusiu Bulganino, Rusijos valdovo nr. 2 vaidmeniu, kai kas klausia: ar nenukentės JAV ir vakarų prestižas kalbant ne su pirmuoju Kremliaus valdovu?

Pasitarimai Belgrade su Tito aiškiai parodė, kad rusų delegacijoje pirmavo ne Bulganinas, bet partijos bosas — Chruščevas. Tačiau iš kitos pusės pripažįstama, kad Chruščevo nieku būdu negalima laikyti antruoju Stalinu.

JAV politiniai žinovai Chruščevą labiau laiką Kremliaus specialios tarybos pirmininku. Atrodo, kad jis vienas negalįs daryti sprendimų, bet visais svarbesniais klausimais tariasi su Bulganinu, Molotovu ir kitais. Kad vakarams teks kalbėtis su S. Rusijos valdovu nr. 2, tai savo kalboje sekmadienį Kentucky valst. pabrėžė ir senat. W. Knowland.

Tito nepasiduoda Kremliaus spaudimui

Gegužės mėn. pabaigoje Rusijos delegacija vedusi su Jugoslavijos maršalu Tito derybas jau grįžo į Maskvą... su išsusiais veidais. Belgrade ir vienoje Adrijos jūros Brioni saloje vesti pasitarimai parodė, kad Tito nerodas palinkimo tapti Maskvos satelitu. Jis ir toliau pasiryžęs laviruoti tarp vakarų ir rytų, toliau naudotis JAV doleriais ir įvairia parama bei šypsenomis iš amerikiečių linkni.

Jugoslavijos išimtiną strateginę padėtį yra pagrindinė priežastis, kodėl nei rytai nei vakarai, ir labai trokšdami, nesugeba diktatoriaus patraukti į savo pusę.

Eisenhoweris pasiūlė savo kandidatus

Iš Washingtono pranešama, kad prezidentas Eisenhoweris savo artimųjų bendradarbių tarpe pasisakė apie penkis jaunesnius respublikonus, kurie, jo nuomone, 1956 m. galėtų būti kandidatais JAV prezidento vietai. Tų penkių pavardės: viceprezidentas H. Nixon, B. Rūmų patarėjas R. Stassen, atstovas J. Tautose H. C. Lodge, Massachusetts gubernatorius Ch. Herter ir H. Hoover jr.

VINCAS RASTENIS

birželio mėn. 1 d. lėktuvu išskrido į Europą. Pirmiausia lankysis Prancūzijoje, vėliau Šveicarijoje ir Italijoje. Po to dalyvaus tarptautiniame teisininkų kongrese Atėnuose (Graikijoje). Iš čia vyks į Vokietiją ir Angliją.

Į JAV Vincas Rastenis sugrįš po 5 savaites.

VISAM PASAULY

• Vakarų Vokietija jau liepos mėn. tikisi turėti po ginklų jau apie 150,000 karių.

• Anglijoje susisiekimo streikas pasidarė tiek pavojingas, kad turėjo būti paskelbtas išimties stovis. Į būtinų susisiekimo reikalų tvarkymą įjungiamos kariuomenės jėgos.

• Garsiose Indianapolio automobilių 500 mylių lenktynėse užsimušė slovakių kilmės 1953 ir 1954 metų nugalėtojas B. Vulovich. Aštuoni kiti lenktyniautojai sužeisti.

• Keturi JAV lakūnai pagaliau paleisti iš Kinijos kalėjimų. Tai ženklas, kad ir kiti kariai, neteisėtai laikomi kalėjimuose, gali greit sugrįžti į JAV.

• Prezidentas Eisenhoweris birželio mėn. 20 d. dalyvaus San Francisco įvykstančiose Jungtinių Tautų dešimtmečio iškilinėse.

DIRVA THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIUS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balyš Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Nepelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balyš Gaidžiūnas. Iregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

• Vaikų ligų specialistė Dr. Irena Kuras nesenai buvo pakviesta į Chicagos Medical School klinikiu instruktorium dėstyti vaikų ligas. Tuo lietuvaite gydytojos pasisekimu, Chicagoje besiverčiančios vaikų ligų gydymu, džiaugiasi visi lietuviai.

• Rugsėjo 27 d. sueis 85 metai kaip gimė prof. dr. Vilijus Gaigalaitis, vienas žymiausių Mažosios Lietuvos veikėjų. O lapkričio 30 d. bus 10 metų, kaip Bretene jis mirė.

• Siemet sueina ir 85 metai, kaip gimė Jonas Žilius (Jonyla), buv. Klaipėdos krašto gubernatoriaus. Pastaruosius savo amžiaus metus praleido gražiojoje Kuršių kopose ties Klaipėda, kur turėjo savo namelius.

• Prof. J. Puzinas kalbės apie Vilnių šių metų birželio mėn. 4 d. (šeštadienį) 7 val., Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone, tema — Gėdminas Vilniuje. Pajavairinimui bus atitinkamų deklamacijų.

Bostono ir apylinkių lietuvišką visuomenę maloniai kviečia atsilankyti Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Bostono Skyriaus Valdyba.

• Turine, Italijoje, išeinas "Saleziečių Balsas", praneša, kad misionierius kun. Jonas Svirnelis, salezietis, siemet švenčia 20 metų apaštalavimo Indijoje sukaktį. Amerikos Jungtinės Valstybės gyvenančių lietuvių pinigais misionierius Asamo miškuose pastatė bažnyčią, kuriai stacijas ir statulas padovanojo Chicagos lietuvių moterys...

• Nesenai įsigyta Kodaičių vasarvietė prie Lobdell ežero (adr. 16228 Haviland Beach Rd., Linden Rd. 1, Mich.) pavadinta Nidos vardu. Nida tinkama vieta vasaroti, maudytis, žuvažti.

• Dail. Natalijos Jasiuknaitės darbų paroda New York Public Library (127 E. 58 St.) įvyksta birželio mėn. 1-30 dienomis. Pa-

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisai uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
4455 S. California Ave.
Chicago 32, Ill.

Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
Šaukite — YA. 7-7381
Prima: vakarais 6 iki 9, šeštad. 10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel. ofis'o ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

N Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. šeštadieniais.

DETROIT

GRAZIAI PASIRODE

Michigan universitete — An Arber įvyko šešiolikos tautybių pasirodymas — paroda. Lietuvių skyrius buvo turtingas tautiniais audiniais, medžio drožiniais ir odiniais dirbiniais. Ekspozitus paskolino lietuviško knygyno Pauza. Tautinių šokių grupė pašoko keletą tautinių šokių, kuriems vadovavo G. Gobienė.

Visų tautybių komiteto pirmininkas buvo lietuvis studentas V. Dukas.

SKAUTŲ VAKARAS

Skautės-ai suvaidino V. Siskino 5-ųjų veiksmų pasaką "Džiaugsmas". Režisavo J. Pusdešris. Programos įvadą "Tiesos ir grožio keliu" parašė sktn. Vladas Pauza. Vaidinimas pavyko gerai.

"KOVAS" NUGALETOJAS

Detroito lietuvių sporto klubas "Kovas", sėkmingai sužaidęs paskutines krepšinio rungtynes prieš šiaurės Amerikos ir Kanados nugalėtoją "VYTI", liko mažosios lietuvių krepšinio lygos nugalėtoju.

BUVO SUVAŽIAVIME

ALT Sąjungos suvažiavime, kuris įvyko BOSTONE, iš Detroito buvo nuvykęs Centro Revizijos komisijos narys Vladas Pauza.

SUNKIAI SERGA

Ilgametis Amerikos lietuvių veikėjas dr. Jonas Sims kuris jau laikas sunkiai serga.

PADARĖ PRANEŠIMĄ

Vietos LAS skyriaus narių susirinkime p. Kazys Veikutis padarė pranešimą apie LAS vietninkijos suvažiavimą Chicagoje.

Skyrius liepos 3 dieną ruošia p. Binkevičienės ūkyje, prie Liberty Park, parengimą išvažiavimą. P. J. Stokus sutiko išvažiavimą nufilmuoti.

KULTūros KELIU

Kultūros Klubo paskutiniame susirinkime nutarta susipažinti su miesto kultūrinėmis įstaigomis, kur būtų galima padaryti išvykas. Klubui sėkmingai vadovauja p. Stokienė.

Vladas Labuniškis

S.L.A. 352 ir 200 KUOPOS PIKNIKAS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje busimojo seimo nauda, kuris įvyks 1956 m. Detroito, birželio 5 dieną, Birutės Darže, rengia bendrą didelį pikniką. Piknikas žada būti labai turtingas ir įvairiais netikėtumais. Taip pat prie įėjimo į žangos bilietų bus paskirtos gražios dovanos.

Kadangi pikniko tikslas labai gražus, tad tikimasi, kad visos Detroito lietuvių kolonijos tautiečių bus gausių atsilankymu paremtas.

Senas narys

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Didžiai Gerbiamas p. Redaktoriau:

Jūsų laikraščio No. 18 iš gegužės 5 d. tilpo B. Juodelio padėkos laiškas gerb. J. Bačiūnui už suteiktą paramą studijoms. Tame laiške autorius meta šėšlį Akademino Skautų Sąjūdžio Dr. Vydūno vardo Šalpos Fondui, kuris jį rėmė iš kuklių savo išteklų. Fondas buvo paskyręs B. Juodeliui paramą studijoms baigti po 100 dol. mėnesiui, išmokėjo 500 dol. ir nenutraukė mokėjimo net po to, kai B. Juodeliui "Vyties" korporacija iš-

kėlė bylą pas Garbės gynėją dėl nesilaikymo korporacijos drausmės ir tradicijų. B. Juodelis atsisakė nuo paramos, gražinęs eilinių mokėjų išdininkui.

Būkit malonus paskelbti šį patikslinimą.

Su tikra pagarba

Prof. Steponas Kolupaila,
ASS Vydūno Šalpos Fondo
pirmininkas

ATKREIPKITE DĖMESĮ

Tokių plokštelių (gramafonams) albumose dar nėra buvę: V. Januškaitės 15 dainų \$8.00 P. Bičkienės 8 dainų \$5.50 P. Radzevičiūtės 6 dainų \$3.50 S. Liepos 8 dainų \$5.50 Aukštųjų šimonių Likimas \$6.00 J. Aistis \$2.50 Švedo-Marijošaus 14 dainų \$8.50 Čikagos Vyrų Choro 12 d. \$8.00 Čiurlionio Ansamblio 15 d. \$10.00 A. Kuprevičiaus piano 9 (Čiurlionio) kūriniai 5.00

Be to rasite dar šias prekes: RAŠOMAS mašinėlės visok. raid. nuo 67 dol. Foto aparatus Leica, Retina nuo 45 dol. Laikrodžius šveicariškus nuo 18 dol. Gramafonus įvairių rūšių nuo 9 dol. Katalogų ir kitų informacijų reikalaukite, juos siunčiamė į visus kraštus. O vaikams vežimėliai reto gražumo (gauti iš Europos), kainos nuo \$47.00.

Šias ir kitas čia neišvardintas plokšteles gausite pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago Ill., tel. YA 7-0677.

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo

laukti nei metų, nei mėnesių

pabalgo!

NUVALYKIT!

NUDAŽYKIT!

NAMŲ SAVININKŲ

PINIGUS TAUPANTIS Pardavimas

SIENINIS POPIERIS

VIRS 500 RASTŲ
In Our BARGAIN BASEMENT
Large Selection for
Every Room in the House
25¢ to 49¢ SINGLE ROLL
Formerly 75¢ to \$2.00
CEILINGS as low as
PER SINGLE ROLL 15¢

DAŽAI
Rubberized Alkyd-Odorless Flat
Use over Wallpaper, Plaster or
Paint. Large Selection of Colors.
\$3.98 Gal.

PORCELUX HIGH GLOSS
TNAMEL **\$1.98 Qt.**
White—Non-Yellowing
Quick Drying—Odorless

ROOF COATING \$1.98
Pure Asbestos Fibre
Reg. 3.85 Gal. Can

SIENŲ DENGIMAS
54" HIGH WITH BORDER **25¢**
More than 500-ft. Reg. 59c Lin. Ft.
WHILE IT LASTS Lineal Foot

LINOLEUMAS Complete Selection
FELT BASE
AS LOW AS 39¢, 59¢, 89¢ SQ. YD.
LINOLEUM RUGS 9x12 as low as \$3.88
9x12 Congoleum Nairn
Rugs. Reg. 11.45 \$8.95
SPECIAL

TILES
Nationally Advertised
1st QUALITY ASPHALT
FLOOR TILES
A. Colors 9" 9"x1/8 4 1/2¢ ea.
RUBBER FLOOR TILES
Durable, 6"x6" Reg. 9¢ NOW 5¢ ea.

Bonny Maid Inlaid Tiles
All Colors—9"x9" 10¢ ea.
Vinyl Plastic Tiles. All Colors—9"x9" 17¢ ea.

POPIERIAUS KLIJAVIMO

IRANKIAI

6 FT PASTE

STALAS

(Folding Legs) **\$9.95**

6-Ft. Straight Edge **\$3.45**

Trimmer **\$3.65**

IRANKIŲ KOMPLEKTAS

Containers
Paste Brush
Smoother
Ease Cutter
Seam Roller

ALL FOR
\$1.89

DVIGUBOS KOPEČIOS

4 FT. **\$3.45**
5 FT. **4.25**
6 FT. **5.15**

PRATĖSIMO LENTA

7 FT. **5.95**
8 FT. **6.95**
6-ft. (Extends to 10-ft.) **\$9.95**
7-ft. (Extends to 12-ft.) **\$11.45**

DAŽAI

APŽIUREKIT MUSŲ DAZUS VIDAUS
IR LAUKO NAUDOJIMUI

SPECIAL ...

Dutch Boy Utility
All-Purpose Paint **\$2.98 A GAL.**
Red-Grey
Brown-Dark
Green

The U.S. WALLPAPER and PAINT Co.

6001 Euclid

HE. 1-6944

C.O.D.

Telefona užsakymai
priimami

NEMOKAMAS
PRISTATYMAS
visam Clevelande

LAISVAS MAŠINŲ
PASTATYMAS PRIE
PASTATO

NAUJAS OLDSMOBILE?

Norėtumėt vieną turėti?

NORITE GERO PATARNAVIMO ir LAISVO SUSITARIMO?

Ateikit pas Alex KUNEVIČIUS

MICHAEL OLDSMOBILE CO.

10640 St. Clair Ave.

MU 1-7000

Atidara pirmad.-trečiad.-penktad. vakarais. Šeštadienį po pietų.
(24)

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas V. Minkūnas 2.00	Medžio raiziniai Ign. Končius 5.00
Anoj pusėj ežero P. Andriūšis 1.50	Milžino paunksmė Balyš Sruoga 2.50
Aukso kirvis Juozas Švaistas 2.50	Mėnuo vad. medaus N. Mazalaitė 2.50
Aukštųjų šimonių Likimas Zeva Simonaitytė 3.50	Ora pro nobis J. Gliuda 4.00
Apie laiką ir žmones J. Aistis 2.50	Orfėjaus medis A. Nyka-Niliūnas 3.00
Audra žemaičiuose Vl. Andriukaitis 2.20	Po Tėvynės dangum Zodžiai vytės Nemunėlio. Paveikslai V. Augustino 2.00
Būdas Senovės Lietuvių ... Sim. Daukantas 4.00	Pragaro pošvaistės V. Alantas 3.50
Būkite sveiki Dr. S. Biežis 2.00	Pirmas rūpestis Jurgis Jankus 2.00
Baltasis Vilkas K. Binkis 1.00	Pietų vėjelis Vyta Nemunėlis 1.00
Balutis J. J. Bačiūno leidinys 1.50	Paklydę paukščiai I Jurgis Jankus 2.20
Buriavimas ir jūrininkystė B. Stundžia 2.00	Paklydę paukščiai II Jurgis Jankus 2.00
Didžioji kryžkelė B. Brazdžionis 2.00	Pietų kryžiaus padangėje Sudarė Gaucys 4.50
Duktė Alė Rūta 2.40	Paskutinis Prūsų sukilėlis M. Springborn 2.00
Daiktai ir nuorūkos Leonardas Žitkevičius 1.00	Petras Širvokas Juozas Švaistas 2.75
Don Kamiliūso mažasis pasaulis Guareschi 2.50	Po raganos kirviu Jurgis Jankus 1.50
Didžiosios atgailos R. Spalis 3.50	Pabučiavimas J. Grušas 1.50
Doleris iš Pittsburgho Stepas Zobarskas 0.80	Rytų pasakas V. Krėvė 3.00
Eldorado J. Švaistas 1.80	Raudoni batukai Jurgis Savickis 1.50
Gyvačių lizdas Francois Mauriac 2.60	Saulės pone Čipse James Hilton 0.75
Gatvės Berniuko Nuotykių R. Spalis 5.00	Strėlė danguje Henrikas Radauskas 2.00
Gimdytoja Francois Mauriac 1.75	Saulės Takas Nelė Mazalaitė 3.50
Gabija, literatūros metraštis 6.50	Silkai ir vilkai Runcė Dandieris 1.00
Gintariniai vartai N. Mazalaitė 2.00	Senųjų lietuviškų knygų istorija V. Biržiška, kiet. virš. 3.00 papr. virš. 2.00
Gyvulių ūkis George Orwell 1.00	Saulutė debesėliuos L. Žitkevičius 1.50
Giesmė apie Gediminą B. Sruoga ir V. Petravičius 2.00	Sventieji akmenys Faustas Kirša 2.00
Jaunai inteligentei V. Andriukaitytė 1.25	Sventojoji Lietuva Jurgis Savickis 3.00
Kryžkelės A. Vienuolis 3.50	Teresė Neumanaitė J. Burkus 3.00
Kaimynai J. Paukštelis 2.50	Tolimieji kvadratai J. Grišmanauskas 2.00
Kaip jie mus sušaudė J. Petraitis 1.80	Tautosakos Lobynas J. Balyš 3.00
Kuprelis Ignas Šeinius 2.00	Tipelis Pulgis Andriūšis (jrišta) .. 3.00
Keliai ir kryžkelės Putinas 2.50	Tomas Nipernadis August Gailit 2.50
Kon-Tihi, Thor Heyerdahl 3.75	Tarp pelių ir vyrų John Steinback 1.25
Kaimiečiai V. S. Ryumont I-II-III-IV I ir II dalis po 3.00 III ir IV dalis po 3.50	Užgesęs sniegas Aloyzas Baronas 2.50
Kudirkos raštai 5.00	Ugnies pardavėjas Balyš Rukša 1.00
Loreta Stasius Būdas 1.80	Uzdraustas stebuklas 2.00
Kregždutė I A. Rimkūnas 1.50	Užuovėja M. Katiliškis 3.50 Stasius Būdas 2.00
Kregždutė II A. Rimkūnas 2.75	Vanagaitis monografija 2.00
Kiškučio vardinės Stasys Džiugas 1.50	Valerijono lašai Dr. S. Aliūnas 1.00
Lietuvos Istorija Sruogienė 3.00	Vilnius tarp audrų J. Cicėnas (jrišta) 5.50
Lietuvių Kalbos Istorija Dr. P. Jonikas 3.00	Vilnius Lietuvos gyvenime Dr. A. Šapoka 1.50
Lietuvos pinigai Juozas K. Karys 5.00	Velykų pasakas N. Butkienė 1.00
Lietuva A. Bendorius 2.75	Vyturėliai Laukuose Vikt. Šimaitis 0.75
Laiškai žmonėms G. Papini 2.00	Trylika nelaimių R. Spalis 1.25
Moters širdis Guy de Maupassant 2.60	Vaių knygelė M. Valančius 1.80
Lietuvių Literatūra Pranas Naujokaitis 2.00	Varpai skamba Stasius Būdas 2.50
Lietuvių kalbos gramatika Dr. A. Šešplaukis 1.25	Taupioji Virėja 2.00
Lyrikos kraitis Mikuckis 2.50	Žemaičių krikštas P. Abelkis 2.50
	Žemaitės nepražus Balyš Sruoga 3.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite:

DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Esu našlaitė, be motinos tėvynės...

ZODIS VYRESNIAJAI KARTAI

Perskaičiusi p. Al. Gimanto straipsnį, "Populiarinkime lietuvių tautą", ("Draugas" gegužės 2 d.), ir kai kur pasitaikančius priekaištavimus studentijai dėl nepakankamo garsinimo Lietuvos vardo svetimtųjų tarpe, negaliu nutylėti netarusi viešą žodį ir mūsų vyresniajai kartai.

Nežinodama, kaip į šį reikalą žiūri kiti mano kolegos studentai, šiame straipsny rašysiu tik apie tai, ką esu pati asmeniškai pergyvenusi.

Gyvenimo aplinkybės nunešė mane į tokią mokslo įstaigą (college), kurioje, be amerikiečių, mokosi iš viso plataus pasaulio mergaitės. Vienos ruošiasis profesiniams mokslams, o kitos (žinoma, turtuolių dukros) atvažiavusios išmokyti ar tik pamokti anglų kalbos.

Gyvename visos drauge to mokyklos bendrabutyje. Nežiūrint, kad tarp mūsų oficialioji kalba yra anglų, tačiau visos esame persisunkusios savų tėvynių meile. Visi mūsų tarpusaviniškai pasikalbėjimai vyksta tik apie savuosius kraštus. Kiekvienai stengiamės gražiau atvaizduoti savąją valstybę ir tautą.

Mano draugės, svetimtutės, yra kur kas laimingesnės už mane, nes jų dauguma yra ausosios ir brendusios savose laisvose tėvynėse. Jos gali kalbėti apie savuosius kraštus iš praktikos, ką yra mačiusios ir pergyvenusios. Jos gauna knygas ir periodinę spaudą ne nuodijancia jų tėvynės meilę, bet dar daugiau stiprinancia.

Su manim yra jau kitaip. Aš esu našlaitė, be motinos Tėvynės, kurią palikau dar maža būdama. Prisiminimai apie ją, nežiūrint, kad ir labai man brangūs, bet menkučiai. Pagrindinės mano žinios apie Lietuvą tik iš istorinės ir tėvelio lūpomis perduotos.

To dar mažai. Tos mokyklos vadovybė dažnai mane siūnia su paskaitomis apie Lietuvą į provincijų miestus bei miestelius, kur laukia dideli būriai augštesniųjų mokyklų mokinių, ar amerikiečių įvairių klubų narių. Jie daugiau įdomausi ne senovės kunigaikščių Lietuva, bet dabartinio laikų, ypač buvusio Nepriklausoma Lietuva, būtent: valstybės valdymosi santvarka, žemės ūkio, gamtos grožiu ir turtais, švietimu, jaunuomenės auklėjimu, religija, papročiais ir t.t.

Tie gi visi klausimai iš nepriklausomybės laikų man tolimi. Toli gražu, jiems nepakanka perduoti sausus istorinius faktus. Už tai, noriu ar nenoriu, turiu tam reikalui graibstyti medžiagą iš kitur. Bet iš kur? Kokia medžiaga naudotis pasirušiant toms paskaitėms? Ar tą, kurią, mums, jaunimui, pertiekė vyresnioji karta per periodinę spaudą ir premijuotus romanus?

Tūkstantį kartų ne! Aš galėjau ir galiu jiems pasakoti apie Daukanto, Kudirkos, Valančiaus, Maironio, Vaičiūno ir kitų tų laikų dvasios galiūną Lietuvą, bet, gink Dieve, aš negaliu pasakoti apie Nepriklausomos Lietuvos valstybės valdymosi santvarką ir jos tautą, pasinaudodama lietuviška periodine spauda ar Aloyzo Barono, "Sodas už horizonto" romanu. Tai būtų maištininkų, teroristų, kišinininkų, savanauzdžių, apgavikų, girtuoklių, ištvirkėlių ir valstybės bei tautos išdavikų kraštas. O to labiau aš negaliu jiems kalbėti apie Lietuvos kaimo gyvenimą, pasinaudodama Rūtos Nakaitės premijuotu romanu, "Trumpa diena", kuriame labai daug paduota aprašomosios medžiagos.

Idomu, kaip gi klausytojai svetimtutėiai pažūrėtų į mane ir į visą lietuvių tautą, jeigu aš jiems pasakytčiau, kad po dviejų dešimtmečių nepriklausomo gyvenimo, lietuviai ūkininkai dar,

gyveno pirtyse, traukė savim plugą ir rankų pirštais akejo dirvas, gyvuliai dvėse badu ar šėrė juos sąmanomis nuo stogų; mergos, pusbernai ir bernai berasčiai, kreivi, šleivi ir kuproti; vaikai alkani, pusnuogiai, rachitikai, paskende pulčiuose kruvinuose šašuose ir utelėse, bekojai tėvai važinėjo aklois kumelėmis ubagauti ir maitino nieko neveikiantis namuose savo dukras; mergos iš neturto ar tingėjimo medalikėlius nešiojo pasikabinusios ant suraišiotų siūlų, žabus kurui iš miškų nešdavo ant nugaros ir t.t. Aišku, kad pasakytų: "Ta mergaitė yra tikrai iš džiunglių krašto". Ir be to, dar pridėtų: "Dieve, kam gi išvis leidai atsikurti tokiai tautėlei!"

Taigi, tegu p. Al. Gimantas perdaug nesmerkia aną iš Clevelando studentę, už išsiginimą savo tikros tautybės. Tik tegu pabando p. Al. Gimantas išversti į svetimas kalbas, liečiančius Nepriklausomą Lietuvą, visus buvusius periodinės spaudos straipsnius ir mano čia pažymėtus manus, tai pamatyti, kad ir jam pačiam būtų gėda prisipažinti savo tikrą tautybę...

Na, o ką aš gero ir gražaus galėčiau jiems pasakyti apie lietuvių darbų ir sugyvenimą tremtyje? Pagal dabartinę spaudą, lietuvių tarpe vyksta tik spaudymas vienu kitiems į veidą, plūdimais ir šmeižtai. Nebesimato gerų lietuvių. Tik valstybės ir tautos "išdavikai", smetonininkai, voldemarininkai, lozoraitininkai, vadistai, naciai, bolševikai ir t.t.

Tiesiog skaudu ir pagalvoti, kad dauguma mūsų vyresniosios kartos tėveliai ir mamytės, suindę į priešingus partinius lizdus, teršia savo prigimtąjį lizdą, kuriame gimė, augo, maitinosi ir mokslinosi. Tik pažiūrėkit. Jūs užkrėtėt savo blogu pavyzdžiu ir mūsų studentiją. Jau ir ji šian-

dien nebegali prieiti prie vieningo ir darnaus darbo.

Tačiau nebijokit, tie, kuriems tikrai brangi Lietuvos garbė, kaip dauguma studentijos, taip ir aš neapvilsime Lietuvos svetimtųjų tarpe. Aš, tėvelio pagalba, Lietuvos populiarinio darbą tęsiu ir toliau, nes ir aš pati gerai prisimenu, kad Lietuva tais laikais nebuvo tokia, kokią atvaizdavo periodinė spauda ir "Draugas" atspausdintu paskutiniu romanu. Tik vieno man gaila, kad mūsų jaunosios jėgos kasdien silpnėja ir silpnėja. Mūsų jaunesnieji broliukai ir sesutės sužaloti svetimybų rykštės vis tolsta ir tolsta nuo gražiosios Baltijos krantų.

Deive, mano, jeigu gi vyresnioji karta būtų mumis praturtinusi Nepriklausomos Lietuvos valstybės gražiausiais vaizdais, tai gal būtume persisunkę tokia stipria motiniška tėvynės meile, kurios nebūtų išplėšę iš mūsų jaunųjų širdelių ne tik svetimų kraštų puslankiniai tušti blizgučiai, bet, anot šv. Rašto, ir pragaro vartai nebūtų nugalėję.

Kur dingo Vaičiūno Lietuva dainoj — "Yra šalis?" Kur dingo — "Ten mergelės, kaip lėlijos, berniukai dobilėliai".

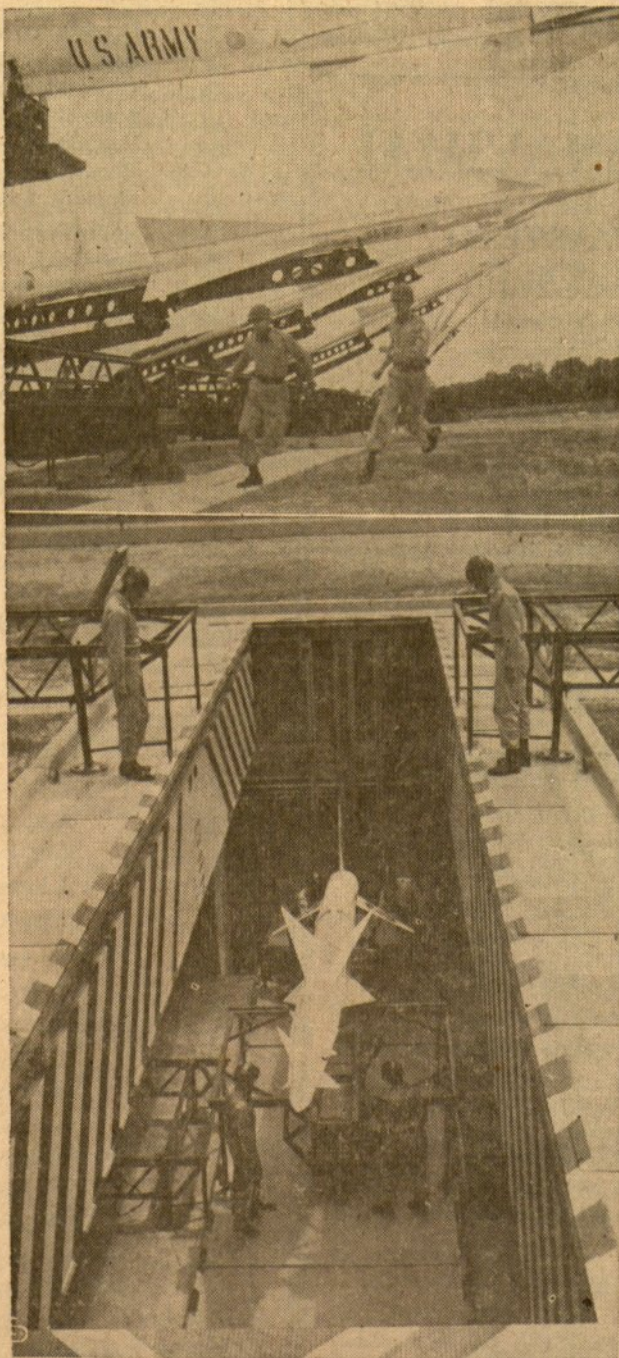
Viskas praplole. Beliko tik iškrisusių mergų, pusbernių ir bernų kraštas...

Studentė Elena
St. Louis, Mo.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS. dėl apkalnavimo, ko visada reikalauja apdraudęs kompanijos pirm, ne gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609 Society for Saving Bld.
Telef.: Main 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

JAV armija pasiryžusi visus didesnius miestus ir strategines vietas apsaugoti Nike raketų stotimis. Raketos kaštuoja po \$25,000, jos į svetimą lėktuvą lekia 1500 mylių greičiu ir lėktuvą gali pasiekti net už 40 mylių.

Prieš 60 metų

APIE LIETUVIŲ GIEDOTOJŲ DRAUGIJĄ

Šiemet sukanka 60 metų kai Tilžėje įsikūrė Lietuvių Giedotojų Draugija, kuriai visą laiką vadovavo rašytojas Vydūnas. Ši draugija daug prisidėjo prie lietuvių tautinės sąmonės išlaikymo Prūsų Lietuvoje. Apie draugijos veiklą rašo pats Vydūnas:

"1895 m. Tilžės mieste kuriose šventnamuose pasirodė giedotojai, kurie savo giesmėmis įvairino pamaldas. Tuometinis Lietuvninkų bažnyčios Tilžėje kunigas Reidys iš sakyklos ragino lietuvius ir lietuvaites sudaryti lietuvių giedotojų būrelį, kuris galėtų pasirodyti per lietuviškas pamaldas. Greit atsirado 20 lietuvių ir 10 lietuvių. Kun. Reidys ir Kr. Voska pakvietė Vydūną giedotojams vadovauti. Iš pradžių giedojimo pratimai vyko kunigo namuose. 1895 metų Kalėdų švenčių ir vėliau Naujųjų Metų proga lietuviai giedotojai jau pasireiškė viešai. Toliau jau lietuviai Tilžės Lietuvninkų bažnyčioje giedojimo įvairiomis progomis.

Kai 1897 m. pradžioje lietuvių bažnyčia buvo taisoma, lietuvių pamaldos ir choro giedojimai vyko vokiečių bažnyčioje. 1897 m. rudenį Lietuvninkų bažnyčia po pertaismo buvo naujai šventinama, dalyvaujant augščiausiems Rytprūsų dvasininkams ir valdžios atstovams. Buvo vokiečių ir lietuvių pamaldos. Per vokiečių pamaldas giedojimo vokiečių choras, per lietuvių pamaldas lietuvių choras. Lietuvių choro giedojimo pranašumas buvo toks aiškus, kad ir augštieji svečiai nesulaukė specialiai nepagyrę lietuvių giedotojų.

Kai Vydūnas šalia savo giedotojų buvo sudaręs dar mažesnę vyrų chorą iš 6 birutininkų ir 5 Tilžės mokytojų ir kai jie pasirodydavo savo dainomis ir "svietiklose" parengi m u o s e, kai kam pradėjo tai nepakti. Taisai vyrų choras vėliau iširo ir paties Vydūno vadovaujamas choras šalia bažnytinio giesmių emė mokyti ir šiaip lietuviškų dainų. Tačiau to pasėka buvo, kad bažnyčioje jau nebeteko giedoti. Giedotojai buvo pasidarę "nuodėmingi".

Kurį laiką Tilžės Lietuvių Giedotojų choras dalyvaudavo "Birutės" šventėse. Vaidino ir kai kuriuos Vydūno veikalus. Nuo 1899 m. gruodžio Giedotojų Draugija šventės emė rengti savo vardu. Šventėn atvyko ir Dr. L. Vaineikis ir šiaip žymūs lietuviai. Buvo pastatytas Vydūno veikalėlis "Numanė". Tilžėje kasmet buvo suruošta keturi vakarėliai ir dvi didelės šventės, į kurias suplaukdavo tūkstančiai lankytojų.

Tilžės vyr. burmistro žmonai tarpininkaujant Vydūnas su savo choru buvo kviečiamas pasirodyti ir per didžiulius vokiečių parengimus. Lietuviškos dainos visiems patiko. Taip choras dainavo nevien Tilžėje, bet ir Ragainėje ir Gumbinėje. Šiaurinėje Mažosios Lietuvos dalyje Tilžės Lietuvių Giedotojų šventės vykdavo Klaipėdoje, Šilutėje, Rusnėje ir kitur. Vis šalia dainų buvo ir vaidinimas. 1905 m., taigi prieš 50 metų, švenčiant "Birutės" draugijai 20 metų sukaktį, Vydūnas su savo choru dainavo ir vaidino savo parašytą veikalą "Birutininkai". Šventėje kalbėjo Vydūnas ir Jonas Vanagaitis, kuris tada ką tik buvo paleistas iš prūsų kariuomenės.

Tilžės Lietuvių Giedotojų Draugijos veikla vis augo. Choro veiklių dalyvių jau buvo apie 80. 1907 m. rugpjūčio mėnesio šventėje Tilžėje atsitiko tai, o ko dar niekad nebuvo buvę: lietuvių šventė atsilankė apie 4000 lankytojų. Keli šimtai lietuvių dalyvavo tautiniuose rūbuose. Kai jau parengimo patalpos buvo pilnos, už vartų vis dar stovėjo šimtai norinčių įeiti. Nebuvo nė bileto tiek atspausdinta, kiek kad žmonių susirinko. Draugijos kasoje liko iš to parengimo keli tūkstančiai markių. Šventėje atsilankė J. Gabrys, Dr. Vaineikis ir šiaip žymūs asmenys.

Nors šalia Giedotojų Draugijos ir Birutės Draugija ruošė lietuviškas šventes, vis tik jose prisirinkdavo daug žmonių. Štai per žalgirio mūšio paminėjimą 1910 m. į Giedotojų Draugijos šventę prisirinko apie 2000 lietuvininkų. Buvo pastatytas Vydūno veikalas "Mūsų laimėjimas".

Iki pat 1914 m. karo pradžios visur krašte buvo ruošiamos lietuviškos šventės. Nuo 1906 iki 1914 metų giedotojai suruošė apie 200 tokių švenčių. Išsisklaidžiusius po visą Prūsų Lietuvą jaunuosius suburti Vydūno sumanymu buvo sukurta "Santarą", bet jos veikimas sustojo po karo pradžios.

Pirmojo karo metu giedotojai susiedavo tik kartkarčiais. Patys Vydūnas tūlam laikui išvyko į Berlyną, kur "Orientaliskame Seminare" dėstė lietuvių kalbą. 1919 m. grįžo į Tilžę ir vėl pasišventė Giedotojų Draugijai ir lietuvių kultūrinei veiklai. Tačiau ryšium su karo pabaiga, Klaipėdos krašto atskyrimu nuo Vokietijos ir pakitėjusiomis vokiečių lietuvių santykių nuotakomis veikimas įgavo kitas formas. Be esamų atsirado ir naujų lietuviškų draugijų. Giedotojams tūlą laiką vėl buvo leista giedoti per lietuviškas pamaldas, tik jau ne Vydūno vadovybėje.

1933 metų Kalėdoms lietuviai giedotojai bažnyčioje pasirodė, berods, jau paskutinį kartą. Tačiau Giedotojų Draugijos choras dar pasireiškė viešai ligi 1935 metų, kada (Hitlerio laikais) buvo surengta žiemos šventė. Netrukus giedotojų veikla turėjo sustoti. Tik kai kurios kitos draugijos dar kurį laiką veikė, bet vėliau ir jos buvo uždraustos. Kai 1933 metais mirė Marta Raišukytė, kuri Giedotojų Draugijoje dalyvavo nuo jos įsikūrimo, giedotojai prie jos kapo giedojimo lyg pačios draugijos laidotuvėse".

1933 metų Kalėdoms lietuviai giedotojai bažnyčioje pasirodė, berods, jau paskutinį kartą. Tačiau Giedotojų Draugijos choras dar pasireiškė viešai ligi 1935 metų, kada (Hitlerio laikais) buvo surengta žiemos šventė. Netrukus giedotojų veikla turėjo sustoti. Tik kai kurios kitos draugijos dar kurį laiką veikė, bet vėliau ir jos buvo uždraustos. Kai 1933 metais mirė Marta Raišukytė, kuri Giedotojų Draugijoje dalyvavo nuo jos įsikūrimo, giedotojai prie jos kapo giedojimo lyg pačios draugijos laidotuvėse".

* SPAUDA *

NEDAKTARIŠKAS PATARNAVIMAS

Gegužės mėn. 16 d. "Drauge" dr. J. Daugailis, apžvelgdamas š. m. gegužės mėnesio "Lietuvių Dienos" numerį, patiekia tokį skirsnėlį:

"Dail. A. Varnas apie modernizmą.

Savo "Lietuvių Dienoms" duotame pasikalbėjime apie meną dail. A. Varnas prisimena naujųjų meno srovių kadrilinį šokį ir jį taip vertina:

— Modernizmas nelemtai buvo ir yra sutapdinamas su estetizmu, su meniškumu. Lietuvių visuomenei peršama šita nesąmonė panašiai, kaip prieš ketvertą — penketą šimtmečių lenkų pseudomisionieriai įtikinėdavo mūsų žmones, kad lietuvių kalba esanti pagoniška kalba. O dar ir šandien neretai tenka girdėti iš panašios rūšies pseudo auklėtojų, įtaigojančių jaunaisiais mūsų kartai, kad lietuviškai kalbamos maldos Dievas nesupras. Toje pat nesąmonės plotmėje vyksta ir modernizmo sąvokos tapatinimas su meniškumu."

Skaitytojas, kuris pasitenkino šiuo dr. J. Daugailio "patarnavimu", bus visiškai suklaidintas. Ištrauka taip paimta ir patiekta, kad skaitantysis patikės, jog dail. A. Varnas modernizmą laiko nesąmone, kurios lietuviams būtinai reikėtų saugotis. Tikruomoje taip nėra. Dail. A. Varno pažiūra į modernųjį meną yra pakankamai blaivi. Tame, L. D. paskelbtame pasikalbėjime skaitytojas ras A. Varną vertinantį modernųjį meną gerokai kitaip, negu čia dr. Daugailio pagarsinta. Mat, pastarasis citatoj patiekia "vertinimą" surado tenai, kur A. Varnas smerkia aklos modernizmo garbintojus, kurie, žinoma, yra lygiai neteisūs, kaip ir jo užkietėjusieji niekintojai.

Kodėl dr. J. Daugailis čia taip persistengė, — neaišku. Būleka tikėtai spėti, kad jojo paties pažiūra į modernųjį meną yra truputį tamsoka ir gal todėl jam toks saviškas dail. A. Varno minčių aiškinimas lengvai prasmuko. Betgi apžvalgininkas turėtų

būti atsargesnis bei atidesnis, kad nesuteptų to, kurio mintis ima, ir nemulktintų tų, kuriems jas patiekia.

Jeigu imtume dabar panašiai laisvai žonglieriuoti svetimomis mintimis, tai, pasinaudodami tąja pačia citata, galėtume paskelbti dar vieną naujieną, kad, pasak dail. A. Varno, katalikiškųjų tiesų aiškintojai kenkia lietuviųbei.

J. P.

DIRVOS JUBILĖJINĖ TALKA

Dirva spalio mėn. 9 d. švenčia 40 metų sukaktį. Sukaktį atžymėti iki spalio 9 d. vykdoma talka sutelkti 400 naujų skaitytojų. Tai kiekvieniems Dirvos ėjimo metams po 10 naujų skaitytojų.

Į talką kviečiame visus mūsų senuosius talkininkus, bendradarbius, visus Dirvos skaitytojus ir šiaip Dirvos bičiulius.

Mums, norintiems prasmingai atšvęsti Dirvos 40 metų sukaktį, nebus taip sunku surasti 400 asmenų, kurie dar Dirvos neškaito. Tik žiūrėkim, mes visi turime artimųjų čia JAV, bet jų nemažai turime Europoje, Pietų Amerikos kraštuose, Australijoje ir net N. Zelandijoje. Paraginkime ir patalkininkaukime, kad jie Dirvą skaitytų. Negalintys patys ją užsakykite.

Norintieji ateiti į talką ir savo kaštais užsakyti Dirvą jos dar neskaitytams, bet neturintiems adreso kam Dirvą siųsti, juos parūpina redakcija. Čia visad yra adresas, norinčių Dirvą skaityti, bet neišgalinčių už ją užsimokėti. Ypač tokių adresų mes turime iš Vokietijos, kur mūsų tautiečiai vargan pakliuvę, kenčia visokius nedeatkelius.

Metinė prenumerata į visus kraštus suakutviniais metais, iki spalio 9 d., kaštuoja \$5.00. Ir dar, kiekvienas naujas skaitytojas gauna iš redakcijos nemokamai, su specialiu suakutvininiu įrašu knyga "Lietuva Tironų Pančiuose". Knyga 312 psl., kietuose viršeliuose, svarbi turėti kiekvienoje šeimoje. Jos kaina \$2.00. Knygos naujiems skaitytojams persiunčiamos Dirvos kaštais.

105 metai gaminimo patyrimo
kiekvienoje dėžėje.

STROH'S

Nuo 1850 m. puikus skonis ir atsargus paruošimas laimėjo Stroh's tikrai gero alaus vardą. Pamėginkit jį šandien. Pamėkit puikų Stroh's skominto 2000 lapsnių ugnimi. nį — Vienintelio Amerikos alaus, ga-

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

AR ŽINAI?

...Clevelando miestas pasižymi ne tik savo pramone, bet ir kultūrinio gyvenimo intensyvumu? Sezone metu mieste veikia kasdieną net penki privatūs teatrai, atvyksta iš New Yorko Broadwayaus teatro trupės, pasirodo pasaulinio garso menininkai, veikia vienas pačių geriausių simfoninių orkestrų. Tačiau... patys amerikiečiai jau nusiskundžia, ypač muzikos srityje, žiūrovų skaičiaus mažėjimu. Operos gastroles Clevelande seniau per 6 dienas aplankydavo 60,000 clevelandiečių, šiais metais — tik 45,000. Severance Hall simfoninių koncertų lankomumas taip pat kritė — šiais metais 6 nuos. žemiau kaip pernai. Kaltinama televizija. Kiti sako, kad esą permaža pasirodo garsenybių. Tačiau... kai neseniai Clevelande skambino pianistas Rubinšteinas ir paskutinį kartą dainavo Gigli, muzikos mėgėjai lengvai galėjo įsigyti bilietų. Gigli klausėsi ne daugiau kaip 1000 dainos mylėtojų. (Plg. čiuurlioniečių — dainaviečių koncertų aplankė 1000 tik lietuvių publikos ir apie 100 amerikiečių...).

...gydytojai JAV nepasižymi savo turtu? Štai neseniai paskelbta statistika apie Connecticut valst. mirusius 144 gydytojus. Jų tarpe: vienas iš aštuonių turėjo skolas, vienas iš trijų paliko turtą, mažesnę kaip 10,000 dol., vienas iš aštuonių išgyveno ilgiau už savo žmoną... Iš 144 savo turtu labiau išliko tik vienas gydytojas. 40-50 m. amž. gydytojų tarpe mirtingumas buvo dvigubai didesnis už tos pačios grupės kitus JAV gyventojus. Gydytojas daugiausia pakirto širdies ligos ir smegenų uždegimas.

...JAV devyni milijonai gyventojų serga kurios nors rūšies protine liga? Tuo būdu kas 17 amerikietis yra paliestas protinės ligos. JAV mentalinės sveikatos komitetas net apskaičiavo, kad kas 12 amerikietis savo amžiuje turės ilgesniam ar trumpesniam metų atsidurti... proto, nervų ligų ligoninėje.

...šiam krašte esama apie 4 milijonus rūpesčius keliančių alkoholių ir jų tarpe 950,000 laikomi sunkiai pagydomais chroniškais alkoholikais.

...amerikiečiai kelia klausimą — kaip gyventojai žiūri į komunistus ir į bendravimą su jais?

Padaryti apklausinėjimai štai ką pavaizduoja: ar sutinkate, kad komunistas kalbėtų jūsų bendruomenės tarpe? 27% gyventojų atsakė, kad taip... Labiausia palankūs pasiklausyti komunistinių kalbų, pasirodo, yra laikraščių leidėjai. Jų net 73% atsakė, kad gerai, tegul komunistai kalba mūsų tarpe. To-

liau seka šios profesijos: bibliotekų (librarys) tarybų pirmininkai (67%), advokatų tarybų prezidentai (63), vad. community chest rinkliavų pirmininkai (62) ir kt. Labiau nesutinka klausytis komunistų kalbų JAV miestų burmistrai, moterų klubų pirmininkės (po 39%).

Ar jūs pasodintumėte komunistą į kalėjimą?

Iš klausimų 51% apklaustų gyventojų atsakė — taip. Jų tarpe 89% atsakė, kad jie, jei būtų jų galioje, pašalintų komunistą mokytoją iš kolegijos.

Ar verta iš komunisto atimti JAV pilietybę? Taip, atsakė 77% "pilikųjų" žmonių ir iš jų 68% nesutinka, kad komunistas dirbtų krautuvėje. Būdinga, kad žymiai palankesnę komunistams nuomonę pareiškė įvairūs bendruomenės pareigūnai, organizacijų vadovai ir pan.

...šiais metais amerikiečiai keliaudami po užsienio kraštus, tikimasi, išleis iš viso pusantro biliono dol.? O iš viso jų šią vasarą bei rudenį pajudės net daugiau milijono... Pereitais metais krašto gyventojai daugiausia lankėsi: Europoje (per 400,000). Vak. Indijos salose, Azijoje, P. Amerikoje, Vid. Amerikoje, Afrikoje. Iš Europos miestų amerikiečiai labiausia pamėgė lankytis: Paryžiuje (šią vasarą tikimasi ligi 380,000 amerikiečių...), Romoje (ketvirtis milijono...), Londone, Madride, Amsterdamo, Venecijoje, Florencijoje, Neapolyje, Edinburge ir Frankfurte (laukiama vos 85,000).

...atominų bombų eksperimentai vykdomi JAV vyriausybės nuosavose plotuose? Nevada yra valstybė, kurios net 87,4% visų žemės plotų priklauso JAV vyriausybei (iš viso — 61,5 milijonai akrų). Tad turint tiek daug plotų, lengva rasti galimybių sprogdinti bomboms ir nesužaloti miestų ar ūkių.

Kita valstybė, kurioje vykdomi atominų bombų tyrinėjimai, Nauj. Meksika — jos beveik trečdalis, 32,6% priklauso vyriausybei. JAV esama 11 tokių valstybių, kuriose valdžiai priklauso daugiau kaip 359 milijonai akrų arba apie 48% viso tų valstybių ploto. Tos valstybės: Idaho (65,3% ploto priklauso vyriausybei), Utah (64,6%), Washington, Oregon, Kalifornija, Arizona, Montana, Wyoming, Colorado.

Didelė tų žemės plotų dalis — dykumos ir šiaip neapgyventos žemės. Iš visų vyriausybės turimų plotų daugiausia jų panaudojama miškams ir lauk. gyvulių rezervatams, pievoms, kariuomenės tikslams, aerodromams, parkams ir istorinėms vietoms, irigacijos reikalams, upių kontrolei ir navigacijai, elektrinių reikalams ir kt. tikslams. Gynybos programa ypatingai prisidėjo prie JAV vyriausybės vykdomų žemių supirkinėjimo. Pav. 1937 m. karinės JAV žinybos naudojo nedaugiau kaip 3 mil. akrų, o šiandien tiems reikalams naudojami jau daugiau kaip 21 mil. akrų.

...rumunų pasiuntinybė Washingtono neseniai, daugelio nuostebimui, įsakė savo rūmų langus aptverti geležiniais virbais. Drg. Moisesu žygis aiškinamas neseniai buvusiais įvykiais Šveicarijoje. Būdinga, kad pernai dėl nelegalaus radijo siųstuvo laikymo rumunų atstovas turėjo apiešti JAV.

...1953 m. JAV nusizudė per 16,000 krašto gyventojų.

...1955-56 m. pranašaujami kaip vieni geriausių, ūkinio klestėjimo požymių, Amerikoje. Depresijos baimė buvo paskutiniam dešimtmetyje tris kartus švystelėjusi ir... nuėjo vėjais. Pirmoji baimė buvo pasirodžiusi 1946 m., antroji 1949 ir paskutinioji apie 1953 m. vidurį. O dabar?

Sakoma, retai kada galima sulaukti tokių "good times"... Bedarbių skaičius mažėja, darbininkų pareikalavimas, atleistųjų grąžinimas į darbą ryškūs daugelyje JAV vietų... Auga gyventojų gerbūvis. Šiuo metu vis daugiau amerikiečių šeimų įsigyja po antrą automobilį. Dabar jau apie 12% auto savininkų turi po dvi mašinas. Namuose jau rasi po du ar tris radijo aparatus. Ir vis dar daug perkama radijo aparatų, televizijos (kitais metais kils spalvotosios pareikalavimas, sumažėjus kainoms), šaldytuvų.

Kaip paauogo gerbūvis liudyja pav. tai, kad gyventojų pajamos, atskaičius mokesčius, šiais metais siekia daugiau 260 bilionų dol., o 1953 m. tos pajamos buvo 10 bil. mažesnės. Visam šiam gerbūviui yra vienas šešėlis — per didelis gyventojų prasiskolinimas. Tik namų savininkai yra įsiskolinę ligi 72 bilionų dol. Kai kurie sluogsniai vis dėlto tvirtina, kad dabartinis ūkio klestėjimas esąs garantuotas bent dar ištisą eilę mėnesių.

...iš 52 sovietų susitarimų su vakarais, sovietai yra sulaužę 50. Jie yra tęsę vos du susitarimus: dėl visai nereikalingo rusų įstojimo į karą prieš Japoniją 1945 m. ir dėl leidimo vakariečiams naudotis oro koridoriu mi skrendant į Berlyną. Nuo 1933 m. kai JAV buvo pradėjusios diplomatinis santykius su sovietais, amerikiečiai su sovietais iš viso turėjo 3400 pasitarimų ir juose... pasakytą daugiau kaip 106 milijonai žodžių... Pasekmės? Žiūr. augščiau...

...šiam krašte kiekvienais metais iš keturių šeimų viena išsiskiria.

...pereitais metais JAV milijonieriais virto 148 asmenys. Klysta kas mano, kad milijonierium čia galima virsti savo darbu. Iš tų 148 asmenų pajamas turėjo: iš dividendų (45,7% "milijonierių"), kapitalo pelno (25,6%), nejud. turto (22,5%)... Algos ir bonusai sudaro vos 1,5%. O atskaičius federalinius mokesčius milijonas pavirsta tik 737,000 dol., na ir "milijonierius" dar tenka mokėti valstybinius ir vietos mokesčius...

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Dėl K. S. Karpiaus straipsnio "Čiuurlioniečių kelias į Clevelandą", įdėto Dirvos šių metų Nr. 19 pareiškiau:

K. S. Karpiaus minimas mano su juo pasikalbėjimas Čiuurlionio ansamblio atgabenimo į JAV reikalu, įvykęs 1948 m. pradžioje Dirvos redakcijoje, buvo bendro pobūdžio. Tuo laiku jis negalėjo duoti jokių konkrečių rezultatų, nesant tam sąlygų. Atgabenti čiuurlioniečius į JAV sponsorių afidavitais (tuo gi laiku kito kelio nebuvo), buvo neįmanoma; nekalbant apie reikalingus pinigus jų kelionei apmokėti apie \$15,000, užvedus JAV konsulate bylą imigracijai į JAV. Lietuvos kvotos eilėje reikalinga buvo dar išlaukti apie 3 metus. Taip ilgai laukti nė vienas čiuurlionietis nebūtų sutikęs, nes jau tuo laiku Vakarų Vokietijoje veikė Kanados, Australijos ir į kitus kraštus imigracijos komisijos. 20 čiuurlioniečių jau gavę mano pasiūstas sponsorių buto ir darbo garantijas, nukrijo į Kanadą ir Australiją, pritrūkę kantrybės laukti imigracijos į JAV. Tas pasikalbėjimas neturėjo jokios įtakos ir į vėlesnį sąlygų sudarymą atvykti į šį kraštą čiuurlioniečiams.

Kai JAV Kongresas išleido imigracijos įstatymą, leidžiantį tremtiniais imigruoti į šį kraštą sponsorių duotomis darbo ir buto garantijomis, atsivėrė plati galimybė padėti mūsų tremtiniais atvykti į JAV. Juo labiau, kad ir tremtinių kelionės išlaidas apmokėjo IRO. Seniau į JAV atvykę lietuviai ir jau atvykę sponsorių afidavitais tremtiniai, pasiremiant minėto įstatymo lengvatomis, šoko sudarinėti darbo ir buto garantijas ir siųsti per Balfą ar NCCW savo giminėms ir bičiuliams, esantiems Vakarų Vokietijoje, kad jie galėtų atvykti į JAV.

Kai mano gautomis žiniomis Čiuurlionio ansambliui niekas nesirūpino sudaryti galimybę atvykti į JAV, 1948 m. rugpjūčio mėnesį kreipiausi į Čiuurlionio ansamblio vadovybę pasisiūlydamas parūpinti sponsorių su darbo ir buto garantijomis visiems ansamblio dalyviams, kad galėtų atvykti į JAV. Gavęs iš Čiu-

lionio ansamblio reikalų vedėjo, Jono Dagio laišką, kuriame jis prašo ansamblio vadovybės vardu surasti jų atvykimui į JAV sponsorius ir garantijas, jei aš galiu. Tuoju paprasčiau ansamblio vadovybę prisiūsti man ansamblio dalyvių sąrašą su asmenimis žiniomis, ką jie tuoju ir atsiuntė.

1948 m. rugsėjo pradžioje pradedo įieškojimas 45 asmenims, tiek jų buvo Čiuurlionio ansamblio prisiūstame sąraše, sponsorių, kurie duotų darbo ir buto garantijas, reikalingas jiems atvykti į šį kraštą.

Dviejų savaitių laikotarpį buvo surasta 23 sponsoriai, davę 45 darbo ir buto garantijas.

K. S. Karpis, be savo duotų 5 asmenims garantijų ir J. Salasevičius be savo duotų 3 asmenims garantijų, nurodė man dar 3 šeimas, kurios davė 7 asmenims garantijas. J. Salasevičius vežiojo savo automobilį, važiuojo kartu ir K. S. Karpis. Minėtos šeimos, kurias mes kartu aplankėme buvo: Polteriai, davę 3 garantijas, Miščikai, davę 2 garantijas ir Praškevičiai taip pat 2 garantijas.

1948 m. rugsėjo 18 per Balfą pasiūčiau visam Čiuurlionio ansambliui surinktas iš sponsorių darbo ir buto garantijas ir, pranešdamas apie tai ansamblio vadovybei, išvardinau visus sponsorius ir koks sponsorių kokiame ansambliu yrai išdavęs garantijas.

Kai 20 čiuurlioniečių išvyko į Kanadą ir Australiją į jų vietą ansamblio vadovas prisiuntė trim atvejais 20 naujų į ansamblių įtrauktų asmenų ir jiems paprašė parūpinti sponsorius su darbo ir buto garantijomis. Ir tai buvo greitai įvykdyta.

Čiuurlionio ansamblio atkvietimas iš Vakarų Vokietijos į Clevelandą yra darbas visų 23 sponsorių, sudariusių jam galimybę čia atsirasti. Be sponsorių garantijų jie nebūtų galėję atvykti į šį kraštą. Bet ir sponsoriai patys savaime neatsirado, reikėjo juos surasti.

Jei tas darbas pasisekė, esu dėkingas visiems sponsoriams. Steponas Nasvytis

LINKSMAI

praleiskit
šiuos

FESTIVALIO

pasirodymus!

Ruošiamas Plain Dealer — Halle's — The News

Birželio 15 (trečiadienį) — 7:30 vakare
Cleveland Arena, 3700 Euclid Ave.

Sokitė grojant šioms trims garsiems orkestrams:

TITO PUENTE, PEREZ PRADO
ir BERNY SHEPARD!

Pamatykite ir išgirskite CREW CUTS!
Pamatykite geriausiuosius per garsų šokių Festivalio konkursą!
Žiūrėkite kaip žinovai parodo šokius!
Viskas tik už \$2 bilietą! (Iškaitant taksus)
Galite užsakyti bilietus dabar PASTU
Panaudokite žemai esanti kuponą.

Birželio 22 (trečiadienį) — 8 val. vak.
Studio One, Radijo stotis WHK,
5000 Euclid Ave.

Atvykit, pamatysit nepaprastus Tautinio
Meno pasirodymus!
Išgirskite Chorus per Muzikos Festivalio konkursą
konkuruojant dėl pirmos vietos tarp įvairių
choro grupių!
Įėjimas tik 50 centų (Iškaitant taksus)
Biletai pardavinėjami tik prie durų, birž. 22 d.

Birželio 28 (antradienį) — 7 val. vakaro,
Cleveland Arena, 3700 Euclid Ave.

GEORGE GOBEL!

Pamatykite ir išgirskite vienintelį, vienišą
Amerikos mėgiamiausias komedijantas.
(Atsiveskite jaunesniusius. Gobel pasirodys
programos pradžioje).
Pamatykite garsaus šokių Festivalio laimėtojus!
Pamatykite ir išgirskite didžiulio
Muzikos Festivalio laimėtojus!
Įdomūs akordeonų orkestrai, bendri chorai,
laidelių sukinėtojai, solistai, 10 Hammond
vargonų grojant iš karto, pianistai prie
Steinway, garsus kirpėjų kvartetas,
geriausi šokėjai!
Nepraleiskite šių didžiulių pabaigtuvių
Halle-Plain Dealer-News Muzikos ir šokių Festivalio,
pededantį Plain Dealer-News Charities, Inc.
Tikrai puiki pramoga visiems šeimos nariams!
Biletai po \$2, \$3, \$4 ir \$5.
(Gaunamos rėmėjų vietos po \$10)
(Iškaitant taksus).

Neatidedami pasiūskite šį kuponą!

Pasiūskite į Cleveland Music and Dance Festival,

c/o The Halle Bros. Co., Cleveland 15, Ohio.

Pridėkite sau adresuotą voką su pašto ženklų.

() Enclosed is my check or money order for
\$..... (Make it out to the
Cleveland Music and Dance Festival)

() I have an account at Halle's.
Please charge it.

I'd like.... tickets at \$2 each for June 15
dance night.

I'd like.... \$2 tickets for the June 28
George Gobel show.

I'd like.... \$3 tickets for the June 28
George Gobel show.

I'd like.... \$4 tickets for the June 28
George Gobel show.

I'd like.... \$5 tickets for the June 28
George Gobel show.

I'd like.... \$10 Patron tickets, if available,
for the June 28 George Gobel show.

Address.....
City..... Zone..... State.....

Neužmirškite pridėti sau adresuotą voką su
pašto ženklų.

Benefit: Plain Dealer—News Charities Inc.

GERIAUSI IDAINAVIMAI

BR. BUDRIŪNO KVARTETO

TRYS PLOKŠTELES:

1. Žvakė ir plaštakė; Valsas
2. Vežė mane iš namų; Klumpės
3. O dalelė; Į kovą; Gyvenimo aidu

KIEKVIENA PO \$1.50

VINCES JONUŠKAITES

IDAINAVIMŲ ALBUMAS

15 dainų: Kur prapuolė tas kelelis; Viešpaties pasaulis; Oj ant kalno; Mėlyni varpeliai; Plaukia antelė; Pasakykit; Aš per naktį; Ešk karvute; Oj kas sodai; Ar atminsi; Anoj pusėj marelį; Už augstųjų kalvelių; Spragilų daina; Mano gimtinė.

KAINA \$8.00

CHICAGOS VYRŲ CHORO

IDAINAVIMŲ ALBUMAS

10 dainų: Per naktelę šokau; Ant marių; Tušti paliktieji namai; Draugai, pakelkime taures; Tėviškės vakarai; Jau žirgelis pabalnotas; Naktis graži; Valiok dalgeli; Op, op, Nemunėlį; Jau pravertos dvario stonios.

KAINA \$8.00

15 dainų: Tėve mūsų; Lopsinė; Linelius roviau; Ar aš ne vyšnelė; Eikime mudu abudu; Sėjau rūtą; Tykliai, tykliai Nemunėlis teka; Op, op, kas ten, Nemunėli; Palankė; Pie-

ČIUURLIONIO ANSAMBLIO

menelių daina; Anoj pusėj Nemuno; Kalvelis; Skamba, skamba kankliai; Augo kieme klevėlis; Kas bernelio sumjlyta.

KAINA \$10.00

SIŪSKITE PINIGUS IR TUOJ GAUSITE PLOKŠTELES
IDAINAVIMŲ ALBUMAS

DIRVA
1272 E. 71 ST.
CLEVELAND 3, OHIO

JAV vyriausiajam teisme teisėjais dabar yra, sėdi iš kairės: Felix Frankfurter, Hugo Lafayette Black, vyriausiasis teisėjas Earl Warren, Stanley Forman Reed, William Orville Douglas, Stovi, iš kairės: Sherman Minton, Harold Hitz Burton Tom C. Clark ir John Marshall Harlan.

Dabartinės tendencijos lietuvių poezijoje

I
Pirmosios grupės poezija turi daugiausiai panašumo su liaudies dainomis. Ji nėra nutolusi nuo kaimo buities, joje figūruoja artotai, šulinio svirtis, rugių laukai. Ji atstovauja lietuvių ūkininko galvoseną ir psichologiją. Jinai nesileidžia į filosofiją ar į gyvenimo problematiką. Šiame tad žanre pirmo eilę yra minėtinas Kazys Bradūnas. Ūkininko vaikas, nuo mažens suaugęs su žeme, girių kvapu ir kaimo tradicijom, jis tai išreiškia ir savo poezijoje. Jis yra pilnas rimties ir pasitikėjimo Dievo apvaizda. Žemė jam yra šventa vieta ir ūkininko darbas — palaimintas Dievo.

Nei pavėsio, nei vandens...
Laukų platybė,
Ir vidudienio alpinanti ugnis.
Kyla dūmai iš aptingusių sodų.
Ir nutyla paskutinis vyturis.
Ko nutilote? Ko klausote?
Kam smilksta
žemė, tartum aukuras gražus?
Aš, kaip tas kunigas, jon
pilstau
Savo prakaito liepsnojančius lašus.

Kasdieninė būitis tokiu būdu jam tampa vertinga, ir jis mato Dievo pirštą visur. Kadangi jis pasitiki Dievo apvaizda, jokios problemos jam nėra skaudžios. Jis žino, jog Dievas neapleis jo. Jis žino, kad žemė šimteriopai atlygins už jo triušą ir kad derlius bus geras. Mirtis jo negąsdina. Mirtis jam nėra nepermatoma ir mįslinga grėsmė, bet romantiški kapeliai galalaukėj, saugomi susimąstiusio medinio Dievo. Kova už kasdienišką egzistenciją jam nėra baisi, nes jis nesijaučia vienas. Ardamas žemę ir versdamas vagą jis atranda tūkstančius pėdų, įmintų jo protėvių, ariusių tą pačią Dievo palaimintą žemę. Bradūnas yra gilus mistikas. Nors jis nėra mąstytojas, jis puikiai perduoda dievobaimingumą ir gilią religinį jausmą. Jo vaizduojamas žmogus nėra problemų pilnas žmogus; jis yra paprastas, tvirtas, abiem kojom stovis ant kaimo laukų, tikis nuo amžių nusistovėjusiom tradicijom. Jo žmogus yra visuomenės žmogus, neįeikšas individualių kelių. Pareiga jam yra svarbiau už laisvę. Augančių miestų garsai nepaliečia jo. Miestai jam atrodo dirbtini, plakatiški, vulgarūs ir atitrūkę nuo žemės, per kurią gyvena jo ūkininkas. Dėlto jis ir lygina miestus su žuvim, išmestom ant kranto. Tuo būdu Bradūnas išreiškia lietuvių artotų mąstyseną ir pasaulėžiūrą savo tyrais, paprastais, ramiu grožiu spindinčiais eilėrašiais.

Šiai grupei reikėtų priskirti ir Joną Meką. Šis jaunas poetas nuo vaikystės gerai pažįsta kaimą. Tačiau iš kitos pusės jis gerai jaučia pasaulinės literatūros vėjus. Jisai priklauso „žvilgsnių“ grupei, akcentuojančiai modernizmą ir naujų kelių įieškojimą. Tačiau Meko „Siminiškių Idilės“ yra labai konservatyvus kūrinys, aprašas kaimo kasdieninės būitį. Jis aprašo pačias paprasčiausias ir pilkiausias detales, tačiau jos poeto rankose tampa romantiškom ir egzotiškom. Iš šalies žiūrint, lietuviškas kaimas atrodo savotiška ir įdomi šalis. Su jėga jis aprašo vidudienio kaitrą, raudonus, bitėmis aplipčius dobilų laukus ar kumiečius, klausančius ankstinio vasaros nakties skambėjimo pro plonas daržinių lentas. Jis gerai perduoda pilką Lietuvos dangaus koloritą ir kaimo darbų metų bėgyje. Jo žmogus yra jauges į gamtą, tapęs gamtos dalimi.

Žirnikai jau lig pat viršaus užkoję,
ir pupų skaisčiai raudoni žiedai,
kaip ugnys, dega užsikorę an tvarpstytių šakų.
Šiluma virpėdama plasnoja ant įkaitusių laukų
ir dideli fabzdžių, sparvų ir mūsų spiečiai —
seka užiantis, įjirgęs debesį;
ir bandos subridę ligi tešmanų dumblių
tose ašiuklių balose,
neramiai takšnoja saulėje įkaitusį dumbliną vandenį.
(Metas daržų vagojimo, pirmų tvankų)

Ką mes matome šiame eilėrašty? Nepaprastai spalvingą peizažą, charakterizuojantį tam tikrą metų laiką. Jis puikiai perduoda vidudienio nuotaiką. Skaitytojas nesijaučia stebis atokiai esanti pavieksla, bet, rodos, girdi mūsų užesį, tartum tas peizažas suptų jį iš visų pusių, tartum jis būtų dalyvis tos paslaptingos vidudienio misterijos. „Siminiškių Idilės“ nėra gryna poezija; Mekas mažai rūpinasi formaline puse ir ritmo ar rimo tobulumu. Jis veikia poetiškais kondensuotais vaizdais, nuotaika ir ta paslaptinga sinteze išorinio pasaulio ir vidinio pergyvenimo. Mekas nėra toks mistiškas kaip Bradūnas, bet jis veikia savo spalvingų vaizdų įvairumu. Suminėjome tik 2 tokius su žeme suaugusius poetus. Ši srovė yra tačiau gausi ir daug laikraščiuose užtinkamų eilėraščių galime priskirti šiai grupei. Ji, turbūt, yra natūraliausia rašyti pradedančiam poetui, nes čia išsakoma tai, kas visiems mums artima ir žinoma.
(Bus daugiau)

Padėkite surasti

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke pajieškomi asmenys:

Bartkevičiūtės, Jieva Mankevičienė ir Morta Plauskienė, iš Likiškėlių k., Alytaus v.
Biblejuskas Pranciškus.
Bulevičius, Jonas, Juozas ir Vincas, gimę Lazdijų ar Seinų parap., kurį laiką gyvenę Marčinkonių palivarke. Jų vaikai prašomi atsilipti.
Ivaškevičius Leonas, iš Tryškių m., Šiaulių apskr.
Jakubauskas Jonas, gyvenęs New Yorke, ar Brooklyne, 3 Avenue.
Javaišienė-Petraitytė Marija, d. Domininko.
Karnickas Leonas, iš Carapieniškių k., Salako val., Zarasų apskr.
Keys-Stiklakytė Juzė, jos sesuo Peterson Julė, ir brolis Stiklakis Stanislovas, iš Degučių k., Marijampolės apskr.
Mačerinskas Kazimieras (Met Carl), iš Vaineikių k., Joniškio v., Šiaulių apskr.
Mankevičienė - Bartkevičiūtė Jieva, iš Likiškėlių k., Alytaus valsč.
Marčiukaitis Juozas, iš Navašiolkos k., Balbieriškio v., Marijampolės apskr.
Met Carl (Mačerinskas Kazimieras), iš Vaineikių k., Joniškio v., Šiaulių apskr.
Misevičius Martynas, iš Birščių k., Krosnos par., Marijampolės apskr.
Morkūnaitytės, iš Mockūnų k., Rumšiškių val.
Peterson-Stiklakytė Julė, jos sesuo Keys Juzė ir brolis Stiklakis Stanislovas, kilę iš Degučių k., Marijampolės apskr.
Petraitis Zigmas, sūn. Domininko.
Petraitytė-Javaišienė Marija, d. Domininko.
Plauskienė-Bartkevičiūtė Morta, iš Likiškėlių k., Alytaus ap.
Ramonas Petras, iš Medenių km., Utenos val.
Stankūnas (Stankūnai), iš Ze-

SKAUTAI

UŽBAIGTA KORESPONDENCINĖ BROLIJOS VADŲ SUEIGA

Geg. 22 d. užbaigta Korespondencinė Brolijos Vadų Sueiga. Jos du paskutiniai protokolai (4 ir 5) multiplikuoti ir prieš Sekmines išsiuntinėti visiems 120 KBVS atstovams. Jose yra atspausdinti KBVS atstovų pasisakymai ir mintys LSB veiklai pagyventi, reiškiamos mintys dėl pereinamos kadencijos LSB organų darbo ir kartu užgiriamas jų darbas. Skelbiami pilni balsavimo daviniai, iš kurių paaiški, kad daugumas atstovų turėjo bendrą ir vieningą nuomonę tiek kandidatų tiek ir balsuojamųjų klausimų atžvilgiu.

LSB Vyriausiojo Skautininku perrinktas v. s. Stepsas KALRYŠ gavo 81 balsą. Jo pavaduotoju išrinktas sktn. Pr. Ceponis — 64 balsais. LSB Barbės Gynėju perrinktas v. s. Kest. Grišaitis — 62 balsais. Visi trys gyvena Toronte, Kanadoje.

PLS-gos Tarybon išrinkti skautininkai: Faustas Kirša, Boston, JAV, — 26 balsais, Bronius Klorė, Cicero, JAV, — 29 bls., Valdemaras Šenbergas, Cleveland, JAV, — 43 bls. ir kun. Ansas Trakis, Chicago, JAV, — 32 balsais. Tarybon išrinktieji skautininkai yra joje buvę ir anksčiau, tuo Brolija pareiškė jiems didesnę savo pasitikėjimą ir vėl išrinko.

PLSS-gos Statuto keitimo klausimas plačiai ir jau kelis metus diskutuojamas įvairiose skautų S-gos sferose. Šioje KBVS atstovams buvo pateikti 6 balsuojamieji klausimai jų nuomonei atsklausti. Pastarasis balsavimas tik vienu klausimu (dėl S-gos struktūros) nedavė ryškios daugumos — balsai reišė kė dvi apylygias grupes. Tačiau kita 5 klausimais pareikšta aiški vienokia ar kitokia dauguma. Būdinga, kad 71 atstovas prieš 19 pareiškė, jog kiekvienas LSB narys privalo priklausyti sk. vienetiui.

SKAUTŲ STOVYKLOS AUSTRALIJOJE

Šiuo metu Amerikos ir Europos žemynuose artėja skautams stovyklinės vasaros dienos. Tačiau tolimojoje Australijoje mūsų skautai ir skautės stovyklavo metų pradžioje. Skautų Aido žiniomis Sydnejaus skautų Živilės ir skautų Kęstučio ir Margio dr. vės stovyklavo prie Nepean upės, eukaliptų gojelyje. Stovykloje leistas laikraštėlis — žiežirbos (5 numeriai) ir komiškos „Laužo Atošvaistės“. Skautų kapelionas kun. P. Butkus stovyklautojams pravedė religinę valandėlę, o Trijų Karalių dieną atlaikė pamaldas. Stovykliniai darbai pakėlė skautiškojo jaunimo nuotaikas. Jau ir ruošiamasi kitai stovyklai.

Mūsų Vytis praneša apie Adelaidės skautų-čių stovyklą kalnuose prie Lobenthalio miestelio. Dienos pasitaikė karštos — 90-100 laipsnių F. Stovykla vesta lietuviškomis tradicijomis, įsirengti papuošimai ir kryžius. Stovykla pasireiškė skautiška ir vieninga dvasia, nes joje petys petin dirbo ir lavinosi. Tas parodė, jog vietinės negeistos jėkos nesugadino lietuviškojo

biškių k., Vilkijos v., Kauno ap. Stiklakis Stanislovas ir jo sėserys Peterson Julė ir Keys Juzė, iš Degučių k., Marijampolės apskr.
Vaiciulis Petras, iš Raudoniškių k., Kalvarijos val.
Valaitis Adomas.
Valys Pranas.
Žukauskas Antanas, iš Kybartų.

Jieškiečiai ar apie juos turintieji bet kurių žinių prašomi atsilipti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

jaunimo. Australų skautų vadovai stebėjosi šia stovykla, vadinami ją „a grand camp“, nors skurdi gamta ir neleidė kaip reikiant pasireikšti lietuviškam nagingumui stovykliniuose įrengimuose. Deja, šią stovyklą teko prieš laiką nutraukti, nes stiprios audros atnešti dulkių debesys pradėjo ardyti stovyklą. Jaunieji stovyklautojai ir ši sunkų egzaminą puikiai išlaikė: drausmingai ir tvarkingai likvidavo stovyklą ir grįžo Adelaidėn.

Abi šias stovyklas su pagėimu lankė ir mūsų skautų bičiuliai.
— SKS —

TAUTINIAM MENUI PAŽINTI SKAUČIŲ GRUPĖ

„Neringos“ skaučių tuntas Clevelande, pagal „Skautybę Mergaitėm“ programą, pradeda tautinį auklėjimą.

Tautinio auklėjimo programa yra labai plati ir, praktikoje pastebėta, kad vien sueigos jos negali apimti ir išsemti. Tam tikslui atsiekti įsteigta tautiniam menui pažinti skaučių grupė. Norima per lietuvišką dainą, tautinį šokį, gražųjį skaitymą ir literatūros pažinimą bei įscenizavimą mūsų tautosakos (mįslių, pasakų, padavimų, patarlių, priežodžių) ugdyti skautėse prisirišimą prie lietuvių kalbos, kūrybos ir pačios tautos.

Darbas prasidėjo 25 gegužės, trečiadienį. Grupėje privalo dalyvauti skautės nuo 10 metų iki vyresniųjų skaučių amžiaus, t. y. 60 neringiečių. Sueigos ir repetacijos vyksta kas trečiadienį 6 val. lietuvių salėje.

Chorui vadovauja sktn. S. Radevičiūtė, dailiajam skaitymui ir literatūrai dr. sktn. M. Žilinskienė, tautiniams šokiams ir baletui vyr. skt. A. Raulinaitienė, įscenizavimui — vyr. sktn. I. Jonaitienė ir pasktn. G. Modestavičienė, o pagalbiniam grupės darbams visos vyresnės skautės.

Tikimasi, kad skaučių tėveliai šiam darbui pritaris ir, reikalui esant, parems.

LAIKRAŠTELIS SKAUTĖMS

Clevelando vyresniųjų skaučių iniciatyva, vadovaujant v. s. L.

Janulevičiūtei, renkama medžiaga neperiodiniam laikraštėliui skautėms. Į šį darbą norima įtraukti net ir pačias mažasias skautes, skatinant jas mokytis lietuviškai rašyti ir kurti. O vyresnės leisti kuo, daugiausiai jų kūrybinėm galiom pasireikšti, tikslu išugdyti laisviau mintis reikšti lietuvių kalba ir paruošti darbininkes mūsų periodiniams leidiniams. Taip, kad šis laikraštėlis, pririnkus medžiagos, laikš nuo laiko aplankys Clevelando skautes.

ISPLATINTAS "SKAUTŲ AIDAS"

„Birutės“ draugovės skautės ir draugininkė v. s. Dalė Kėklytė Clevelande surinko 50 „Skautų Adio“ prenumeratų ir 4 garbės prenumeratas. Garbės prenumeratos priklauso: dr. V. Ramanauskui, dr. K. Pautieniui, sktn. A. Augustinavičienei ir „Neringos“ skaučių tuntui.

„Jūs niekad nematėt šeimos tiek daug naudojančios keptuvę!“

Jie tikriausiai turi MATCHLESS GASO PEČU

...kadangi su bedūmiu GASO kepimu, keptuvo durys būna uždarytos — švart Gaso liepsna sunaikina visus dūmus. Pagalvokit apie TAI prieš perkant, ir JUS pasirinksit GASĄ.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Prieš 10 metų ...

Šiomet sueina 10 metų, kai Vakarų sąjungininkai išlaisvino nacių kankintus politinius kalinius.

Tą sukaktį mini visų tautų politiniai kaliniai. Lietuvos Rezistencijos buvusių politinių kalinių Sąjunga ją paminėjo gegužės mėn. 8 d. drauge su Tarp-tautine politkalinių Federacija. Gi Vokietijoje pasilikę lietuviai, kentę nacių ir bolševikų kalėjimuose, sukaktį minės birželio mėn. 14 d., kada sueina 14 metų nuo mūsų brolių išlaisvinimo iš bolševikų kalėjimų Lietuvoje.

SIUNTINIAI Į VOKIETIJĄ

„Gražinos“ draugovės (Clevelande) skautės: G. Mariūnaitė, G. Maculevičiūtė ir V. Steponavičiūtė visos draugovės vardu surinko iš skaučių 100 svarų maisto produktų ir tiek pat drabužių. Viskas yra pasiųsta Vokietijon džiovininkams ir Varsario 16 gimnazijos skautėms. Naujoji šios draugovės draugininkė v. s. Aldona Malcanaitė visą draugovės darbą praveda labai energingai.

Sukaktį minintieji suvažiavo į Flossenburą, kur naciai nukankino ir sudegino 2480 lietuvių. Koplyčioje, kur lietuvių pastangomis įtaisytas gražus vitražas su Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslu, bus pamaldos. Po to kapinėse, kur yra didingas paminklas Flossenburge nukankintiems lietuviams, Lietuvos Rezistencijos politinių kalinių Sąjungos vardu bus padėtas vainikas. Sukaktį taip pat paminės Voice of America iš Muncheno.

Tos sukakties proga derėtų paremti mūsų kančios brolius, kentėjusius nacių bei bolševikų kalėjimuose, o dabar sergančius ir skurstančius Vokietijoje. Pagelbos laukiame pirmiausia iš pačių buvusių politinių kalinių. Bet jei atsiras tokių, kurie, kad ir nebuve kalėjime, ta proga atsiųs savo auką, būsimе nuoširdžiai dėkingi.

Aukas norėtume gauti iki birželio 15 d., kad spėtume iki sukakties minėjimo pasiųsti į Vokietiją.

Aukas prašome siųsti LRbpk Sąjungos išdininko vardu, šiuo adresu: Rev. J. Paransevičius, 32 Dominic St., New York, N. Y.

Vytautas Piktūna,
Lietuvos Rezistencijos buv. politinių kalinių Sąjungos pirmininkas

Išidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Pardavimui! Kol dar yra nemažas kiekis!
BROADLOOM KILIMAI

SUTAUPANT 1/2 KAINOS
IR DAUGIAU

Dydis	Rūšis	Vertė jei be trūkumų	Pirkimo kaina
9x12	Wiltons, Assorted Colors	159.95	79.95
9x11.6	Velvet, Candy Stripe, Multi-color	99.95	49.95
9.6x8.6	Wilton, Grey	198.50	99.95
12x16.8	Wilton Grey	259.95	129.95
12x9	Twist, Green	129.95	64.95
12x15	Velvet, Candy Stripe, Multi-color	159.95	79.95
12x13.5	Twist, Beige	179.95	89.95
12x22.6	Heaviest Viscose & Nylon, Grey	388.50	194.25
12x19.9	Heaviest Viscose & Nylon, Cocoa	339.95	169.95
12x19.7	Heaviest Viscose & Nylon Green	336.95	168.50
12x11.5	Heaviest Viscose & Nylon, Cocoa	207.20	103.60
12x13.10	Heaviest Viscose & Nylon, Charcoal	239.95	119.95
12x19.4	Deluxe Axminster, Beige	310.00	139.95
12x19.6	Wilton, Grey	259.95	129.95
6x9	Deluxe Axminster Floral, Nutria	71.95	27.00
9x4.10	Deluxe Axminster Floral, Grey	54.50	16.95
9x5.1	Deluxe Axminster, Self Color, Green	59.95	27.95
12x7.6	Deluxe Axminster, Modern Rose	119.95	39.95
15x6.4	Deluxe Axminster, Floral, Nutria	121.95	41.95
12x8.4	Axminster, Beige	88.00	43.95
9x5.4	Heavy Axminster, Hook	44.95	21.00

Dydis	Rūšis	Vertė jei be trūkumų	Pirkimo kaina
9x6	Heavy Axminster, Green	64.50	27.00
12x7.6	Heavy Twist, Green	99.95	39.95
9x7.6	Heaviest Twist, Green	97.50	33.75
9x5.4	Heaviest Twist, Green	64.95	21.00
9x6.10	Velvet, Beige and Black	67.50	27.00
9x8-	Heaviest Tweed Velvet, Grey	99.95	36.00
9x6.2	Heaviest Textured Wilton, Green	69.95	27.50
9x8.2	Velvet, Loop Pile, Blue, Green	99.95	36.95
9x6.7	Deluxe Loop Pile, Cedar	104.50	29.50
9x8.6	Deluxe Loop Pile, Grey	129.95	38.25
9x6	Deluxe Loop Pile, Grey	89.95	27.00
9x5.5	Velvet, Nutria	82.50	21.95
9x6.6	Solid Color Lush Pile, Cedar	119.95	29.95
12x5.8	Carved Wilton, Green	119.95	29.95
9x5.8	Carved Wilton, Grey	64.50	24.95
15x6.6	Carved Wilton, Grey	99.95	39.95
12x6.3	Heaviest Viscose, Turquoise	79.95	24.95
12x8.4	Heaviest Viscose, Old Gold	109.95	43.50
7x8.3	Heaviest Cotton, Beige	49.95	23.95
12x7.1	Heaviest Cotton, Brown	79.95	28.50
12x9.6	Axminster, Grey	99.95	49.95
12x15	Twist, Rose	219.95	109.95

GAJIMA SUSITARTI DEL PATOGIŲ SĄLYGŲ.

The May Co.'s Basement Rug Department

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

LIETUVIAI EKRANO ŽVAIGŽDYNE

A. Vidmantas "Laisvoje Lietuvoje" minėta antraštė davė keletą lietuvių vardų, patekusių Hollywoodo ekrano žvaigždynan. Malonu patirti, kad dabar, filmų pramonė pasiekus augstumo, savo gabumais randa kelius ten patekti ir mūsų lietuviui.

Tas lietuviškas "prancūzas", Jokubas Šernas, amerikiečių vadinamas "Prancūzų žvaigžde" ekrane, spaudos pranešimais, prieš keletą savačių apsivedė su itale žurnaliste Stella Signorin. Jis gauna pagrindines roles filmose, kas jau padaro jį pirmą eiliumi artistu, arba "žvaigžde", kaip filmų artistai rūšiuojami.

Kaip dabar rūpi ir norisi matyti lietuvius dalyvaujant filmų mene, taip ir seniau amerikiečiai lietuviui norėjo matyti savo tautiečius ekrane. Tačiau, kiek jų filmų artistų eilėse buvo ar bent turėjo menkas roles, visai nėra žinoma.

Filmų pramonė pradėjo augti ir plisti seniesiems lietuviams atvykstant Amerikon šio šimtmečio pradžioje. Tada dar nebuvo Hollywoodo artistų kolonijos Kalifornijoje, su dabar išgarsėjusia filmų pramone ir "žvaigždėmis". Pradžioje filmas gaminti buvo labai lengva. Reikėjo mažo kapitalo, keleto asmenų, sugėbančių paprasčiausiu aparatu koki nors veikakiką nufilmuoti. Ir pamatyti jį ekrane kaštavo tik 5 centai. Vėliau, pradėjus gaminti kiek geresnius dalykus, atsirado kino teatrai su 10 centų įėjimu.

Filmos gaminta daugiausia New Yorko apylinkėse. Ir tik 1913 metais pirmutinis filmų gamintojas iš New Yorko persikėlė į "laukinius vakarus", į Kaliforniją, kur rado tinkamą klimatą kurti veikalus, vaizduojančius ir kaubojus su indėnais, ir Afrikos tyrus, ir šventąją žemę ir kt. Tai buvo Cecil B. DeMille, dabar 73 m. amžiaus. Sekdami jį ten susispietė eilė jo konkurentų, paskiau jaunesnių, besiveržiančių į filmų gamybą spekuliantų. Mažas Hollywoodo kaimelis augo, ir ten išdygo šimtamilioninės filmų studijos, kurių produktų spektakliškumą dabar ir matome.

DeMille, savo darbų apvainikavimui, dabar ruošia Mozės gyvenimo epizodą "Dešimtis Isakymų". To veikalo pagaminimui numatyta išleisti \$8,000,000. Ta filmą bus rodoma viso pasaulio ekranuose amžinai ir gamintojams atneš mažiausia \$100,000,000 pajamų.

Grįžkime prie lietuvių

Nėra abejojimo, kad šioje filmoje, kaip ir eilėje kitų, tarp minios bus keli ir lietuviai, tačiau jie bus bevardžiai. Kas tik gyvena Hollowoode arba arti ar ir toliau, jei tik nori, įsirašo tam tikruose biuruose, kuriuose filmų gamintojai renkasi sau reikalingus padėjinius samdomus vaidintojus — tipus. Ir tarp jų vis esti lietuvių.

Hollywoodas ir filmų menas žavėjo ir viliojo senųjų ateivių jau suaugančius vaikus, ir daug ambicingų merginų ir vaikinių darė žygius ir filmų artistus patekti. Tarp tokių buvo ir išgarsėjęs Chicago lietuvių Jevutė Paulekiūtė (Rockefellerienė). Ji vaidino menkesnes roles kečiose filmose ir tuo jos karjera baigėsi, nes ji jau išėjo iš žavėjančios gražuolės metų. O už jos pečių vis laukė eilės jaunesnės ir "žvaigždės" pasiūvusios artistės.

Seniau, prieš 30 metų, dar kai kurios buvo nekalbančios, ar žinodami ar ne, lietuviui buvo numatę ir vadino lietuviams žymesnę artistę Lillian Walker, seseris Lillian ir Dorothy Gish, žymų kaubojų Tom Mix ir dar kai ką. Tikrai patirti, ar jie buvo

lietuvių, niekas nepatyrė. Galėjo būti ir tada tokių, kurie pakeitę pavardes filmose darbavosi. Bet jei kas būtų buvęs žymėnis, vis tik būtų žinoję.

Vienas jaunas čia gimęs (bolševikuojančių tėvų) filmų baleto šokikas Hollywoodo pasivadino "rusu".

Vardų, pavardžių keitimas yra beveik būtina Hollywoodo, bendrai Amerikos teatruose ir operose. Ir tą daro net tikri amerikiečiai, žinoma, ne visi. Keičia pavardes prisitaikydami filmų studijų reikalavimams. Pav., dar tebesanti gyva, praminta "Amerikos mylimoji", žymiausia tiliųjų filmų artistė, Mary Pickford tikrą pavardę turėjo Smith. Algirdui Braziliui įstojant į Metropolitan operą spiritinai siūlė kitą pavardę. Nežinomą artistę ar artistą samdant, filmų gamintojai vis nori prikabinoti pavardę, kuri jų manymu, trauks daugiau dolerių filmos rodymo metu.

Kaip patenkama į filmas

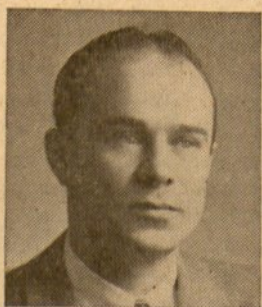
Nuvažiavus į Los Angeles, kur Hollywoodas yra jo priemiestis, visur matysi puikliausių merginų, pardavinėjančių net geležinkelio stotyse keleiviams biletus. Jos yra apsiavusios, ir artistės nepatekusios gražuolės.

Verbavimas filmų pramonei artistų eina visokiausiais keliais. Kiekviena filmų studija turi savo tiesiog talento medžiotojus, kurie visoje Amerikoje įsiekia, ir randa, naujų filmos veidų. Ir iš jų dažnai iškyla garsiausios "žvaigždės". Su savomis pavardėmis patenka tik iš Europos atkvičiamieji jau ten pasižymėję artistai-artistės, kaip pav., Jacques ar Jack Šernas, bet jie filmose dirba tik tiek, kiek pasirodo jie savo vardu dolerių traukia. Taip tai ir eina amžinas ciklus: vieny karjera baigiasi, kitų prasideda. Arba vieni gauna roles retkarčiais, nes jų nuotraukos ir asmens informacijos visada esti laikomos filmoms reikalingų asmenų biurų rekorduose, iš kurių filmų gamintojai renkasi tik tai filmui numatytus reikalingus tipus. Bet iš jų kartais kai kam pavyksta prasimušti į "žvaigždes". Tačiau niekas nepasidaro lengvai.

Yra buvę tikrų amerikiečių, vaidinusių viso tik vienoje filmoje pagrindinę rolę ir daugiau niekur kitur nepasirodžiusių, nes jie yra tik specialūs tipai, kitur niekur netinkami.

Didesnės filmų studijos netikėtai surastas ypatingas artistes ar artistus suriša sutartimis, kad vaidintų tik jų studijose. Sutartims pasibaigus, vienos atnaujinamos, kitos ne. Tada kai kurie artistai ir artistės, įsteigia savo filmų gaminimo studijas. Kai kuriems pavyko ir labai praturtėjo. Bet tuo pačiu keliu, atsirado ir daug menkavėrių, net beverčių, filmų, kurias pradėjo gaminti individualūs spekuliantai.

DIRVA LAUKIA JOSŲ TALKOS!

Vytautas Pašakarnis

VYTAUTAS PAŠAKARNIS

2000 B. F. KEITH BUILDING. TEL. CH 1-0724
ARBA VAKARAIS
EN 1-7770

PHOENIX MUTUAL LIFE INSURANCE CO.
of HARTFORD, CONNECTICUT

Nuomonės po sukaktuvininių iškilmų

Po sukaktuvininių Čiurlionio ansamblio iškilmų Dirvos redakcija yra gavusi eilės asmenų pasisakymus. Vieni iš jų giria visas iškilmes, kiti aiškina, kas koncerte ir iškilmėse patiko ir kas nepatiko, treči kelia tokias smulkmenas, kuriuos erzinusios bendrą šventės nuotaiką.

Redakcija atrinko tik tris tokių nuomones ir jas spausdina. Kitas gražino rašytojams, nes jos nieko naujo nebeapasako, o yra tik pakartojimai spausdinamųjų.

LIETUVIŠKOS DAINOS TRIUMFAS

Gegužės mėn. 15 d. Clevelande paliko lietuviškos dainos triumfo nutaiką. Kas vyko koncerto metu Severance Hall salėje nėra šio rašinio tikslas apibūdinti, tik tenka trumpai pažymėti, kad koncerto dalyviai, tiek jubilatai Čiurlioniečiai vadovaujami A. Mikulskio, tiek atvykę pagerbti svečiai dainavę čia vadovaujami St. Sodeikos, savo programas išpildė gražių pasisėkimu. Juk tai buvo jubilatų atliekamas koncertas, tai vertė jėgas labiau įtempti, negu paprastai būna. Be to jų programa buvo atliekama dviejų chorų, ypač gražu buvo, kai pasirodė scenoje abu chorai susijungę.

Žymi koncerte dalyvavusių svečių dalis, apie 400 žmonių, po koncerto susirinko į vakariene-banketą, skirtą pagerbti muziką A. Mikulskį ir jo vadovaujamą Čiurlionio ansamblį.

Stalai gražiai papuošti, gausiai įvairių valgių apkrauti. Kai prie jų susėdo gerai koncerto nuteiktų linksmomis vedais 400 svečių, susidarė tikrai malonus įspūdis — tolimos Lietuvos, už tūkstančių mylių nuo Šiaurės Amerikos kontinento. Ir čia mes galime gyventi, ir tikrai gyvename, jei norime, lietuvišku gyvenimu.

Prie garbės stalo minėjimą organizavęs Komitetas su pirmininku inž. p. Žiūrys ir Hipatija Žiūriene, kiti komiteto nariai, jubilatas A. Mikulskis ir Ona Mikulskienė, garbės komiteto narys Juozas Bachunas, naujas Čiurlionio ansamblio garbės narys Sofija Smetonienė ir kiti ansamblio garbės nariai: kun. Gureckas, Lenkaitis, Stp. Nasvytis su žmona, muzikas Vl. Jakubėnas, operos solistas Brazis, Dainavos ansamblio vadovas St. Sodeika, Čiurlionio ansamblio ir Dainavos ansamblio valdybų pirmininkai Jaunutis Nasvytis, Jonas Paštukas ir kiti.

Tą nuotaiką sukėlė ne vien jubiliejinis sukaktuvininkų minėjimas, bet lietuviškos dainos, už tėvynės ribų, triumfas. Ji mums įsako: lietuviams esate gimę, lietuviams turite ir likti. Ji ne tik įsako, bet ir veikia.

A. Mikulskis su Čiurlionio ansambliu ir Steponas Sodeika su Dainavos ansambliu perteikia mums mūsų širdžiai artimas mielas dainas, kuriomis mūsų močiutės ramino ir guodė mus

verkančius lopšyje. Todėl jų darbas toks brangus.

Banketo dalyvių tarpe, ne tik iš Clevelando, bet ir iš Canados ir iš tų vietų, kur Čiurlionio ansamblis jau yra koncertavęs. Iš tų tolimų vietų svečiai atvažiavę pasveikinti jubilatus. Čia susirinkę įvairių ideologijų lietuvių, o sudaro vieną darnią lietuvišką šeimą.

Banketą praveda komiteto pirm. inž. p. Žiūrys, po jo seka ilga eilė kalbų iš toliau atsilankusių svečių ir clevelandiečių. Kalbų daug — todėl jos trumpos, bet jos nuosirdžios, pritaikytos šio banketo tikslui — pagerbti jubilatus.

Iškeliama muzika A. Mikulskio lietuviškai dainai nuopelnai ir jo vadovaujamo Čiurlionio ansamblio apvainikuoti stambūs laimėjimai pasiekti skaitlinguose koncertuose, kurie daug pasitarnavo lietuviams, Lietuvai ir iš viso lietuviškai klutūrai.

Tokią žmonių nuotaiką aš esu matęs Lietuvoje, kai mes nugalėję visus vargus ir laimėję visas vestas dėl nepriklausomybės kovas tapome galutinai nepriklausomi. Tokią nuotaiką mačiau 1935 m. Jonavoje, kai čia buvo suruosta Tautos Diena. Į ją buvo atsilankęs prezidentas A. Smetona su keliais vyriausybės nariais. Tada, tūkstantis pradžios mokyklos mokinių, aikštėje atliko, pritariant orkestrui, plastiškos mankštos kelioliką numerį.

Tada, po pasisekusios šventės, vidurinės mokyklos patalpose taip pat įvyko vaišės. Prie stalų taip pat susėdo apie 400 svečių. Vaišių metu kalbėjusieji tada pripažino, kad triumfo juos kulkusis, nepaprastai svarbų darbą dirbas, liaudies mokytojas.

Toli nuo tėvynės, čia Clevelande, tokia triumfuojanti lietuviška nuotaika buvo pokoncertiniam bankete.

Jubilatai gavo virš 100 sveikinimų pradedant nuo vyriausių lietuviškų veiksmų. Čiurlionio ansamblis ir muz. A. Mikulskis buvo nuosirdžiai ir pelnytai pagerbti. Apsidėjau tą mielą pobuvį tokia nuotaika, kokios aš nebuvau dar Clevelande patyręs.

Steponas Nasvytis

GERAS ĮSPŪDIS

Gerą įspūdį padarė Dainavos ansamblio pajėgumas, jo dirigento St. Sodeikos kuklus ir kultūringas vadovavimas ir repertuarine kryptis, įsėkanti kelio į klausytoją ne tik su liaudies daina.

V. Mariūnas

DVI PASTABOS

Į Čiurlionio Ansamblio sukaktines iškilmes vykaus tolimą kelį. Gyvenu Michigano valstybės nedideliame miestely, toli nuo didesnių lietuvių susibūrimų, pasiilgęs lietuviškos dainos, sąvų žmonių. Visas iškilmes ir koncertą sekiau dideliu atsidėjimu, džiaugiaus, kad mūsų jaunimas

Clevelande APYLINKĖSE

Vasaros imtynių sezonas

Šį ketvirtadienį, 8:30 valandą, Cleveland Arenoje prasidės imtynių sezonas. Atidarymą imsis Clevelando Fred Bozik ir Sonny Kurgis. Main Event bus tarp The Great Scott ir Billy Varga. Trečios imtynės bus tarp Stan Holek ir Leonardo Montana.

Clevelande imtynių rengėjas yra Jack Ganson, lietuviams gerai žinomas kaip Juozas Karabinas. Jis yra kilęs iš Raseinių apskritys, Sunkapių kaimo. Anksčiau Jack Ganson buvo vienas iš didžiausių Amerikos heavyweights. Jo tėvas buvo didelis lietuvių patriotas ir dirbo dėl

dar lietuviškai dainuoja ir šoka. Grįžau lietuviškai atsisveičinęs, tik norėčiau, kad kai kitą kartą bus tokios ar panašios iškilmės organizuojamos, rengėjai ir dalyviai pagalvotų apie šias mano labai nuosirdžias pastabas. Ir tas tinka ne vien Čiurlionio ansambliui, bet ir kitiems panašioms vienietams, kurie panašias iškilmes rengia.

1. Iškilingam akte, o taip ir koncertui pasibaigus, stebėjau tuo gausiu bučiavimusi, kuris nėra joks kultūringas europiečių paprotys, bet iš Rusijos atėjusių rusų pirklių mada. Mančiau, kad jei jau tas netiko Europoje, tai čia Amerikoje dar labiau. Jo reikėtų vengti.

2. Čiurlionio Ansamblis jau iš seno, kiek esu girdėjęs koncertuojant Vokietijoje, prieš kiekvieną dainuojamą dainą padaro pranešimus svetima kalba, šiuo atveju angliskai. Malonu, kai pranešimo visas pobūdis derinasi su esama aplinkuma, bet jei pranešimas neturi tų visų duomenų, jis į dainą reikiamai neįveda ir būsimai dainai reikiamos nuotaikos nesudaro. Čiurlionio ansambliui reikėtų apie tai daugiau pagalvoti, nes esu Čiurlionio ansambli prieš kelius metus girdėjęs Chicagoje ir tada tai buvo visiškai gerai atlikta.

J. Kasaitis

NEVADINKITE SAVO TĖVAIS ANT ŽEMES—VIENAS TĖVAS YRA DANGUJE

Mes Biblijos studentai nesigėdijame skelbti šventą Evangeliją apie Karalystę. Evangelija iš graikų kalbos reiškia linksma žinia, vieno Dievo galybė išganymui kiekvieno tikinčio žmogaus į Dievą. Pasaulis pamainė nemirtingo Dievo garbę į mirtingo žmogaus: emė garbinti paveikslus, savo rankom padarytus statbus; kurie tokius dalykus daro, Viešpats sako jie verti mirties. Rom. 1: p. 21-22-23 e. Jų kojos greitai kraują išlieti; jie pasaulio vadai ir mokytiniai, nepažįsta ramybės kelio, nėra baimės Dievo akyse, ir kad visas pasaulis pasiduotų Dievui, tikras teismo laimėjimas tikėjimu į Jėzų Kristų. Apie tai liudija įstatymuose pranašai. Tą Dievo teisybę ir mes Biblijos studentai šiandien liudijame, kad Kristus Karalius Dangaus ir Žemės. Ar jūs manot, kad Dievas yra žydy, bet ir pagony yra tik vienas Dievas ir Jo sūnus Jėzus Kristus. Prieš Jėzusa Kristaus atėjimą Dievas reikalavo tokios aukos už žmonijos nuodėmes. Dauge maloningas Dievas dėl Jėzusa Kristaus atpikimo nuopelnų atleiddžia tikintiesiems nuodėmę tik Dievo malone. Taigi žmogui nevalia girtis būk mes laimėjome išganyimą per mirtiną žmogų, nes kaip Adome visi miršta taip ir visi Kristuje bus gyvi. 1 Cor. 15: 21-22 e. Už nuodėmes užmokestis yra mirtis. Biblijos studentai tą skelvia: pasauliui sunaikinimą, Dievo keršto dieną. Eikite Dievo pusėje, brangūs draugai. Skelbia:

WILLIAM SHIMKUS
1110 E. 76 St.
Cleveland 3, Ohio

JUMS GERI NAMAI

ir su mažais įmokėjimais.

RAY NAUSNERIS,

Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

UL 1-3919

LI 1-9216

11809 St. Clair

D O W D

FOR A DEAL

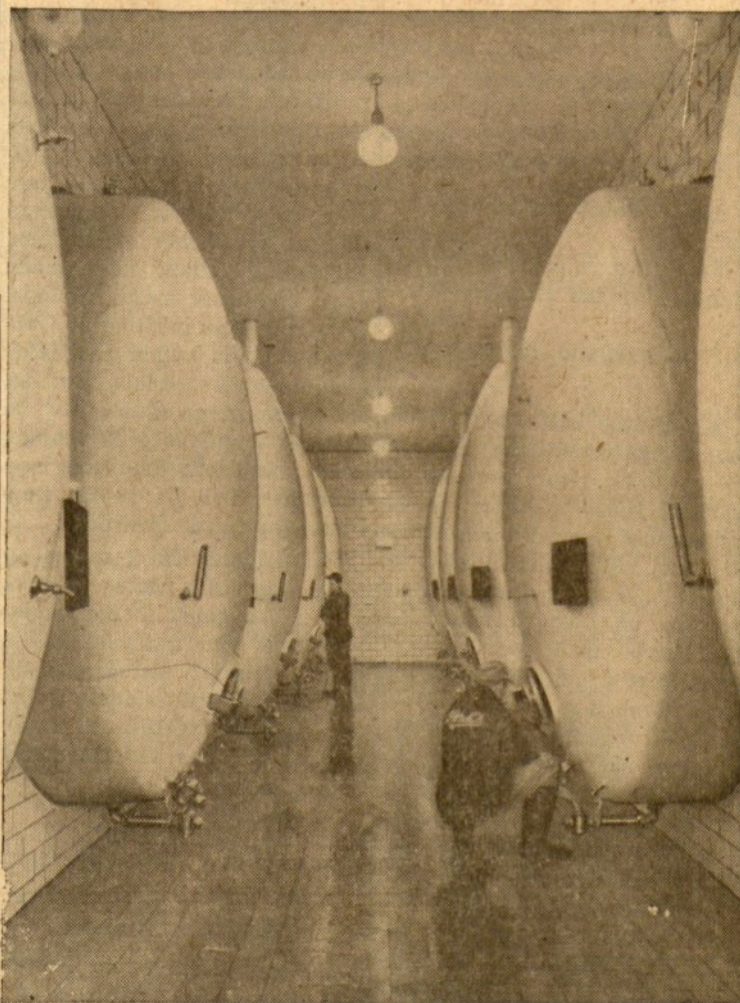
ON AN

OLDSMOBILE

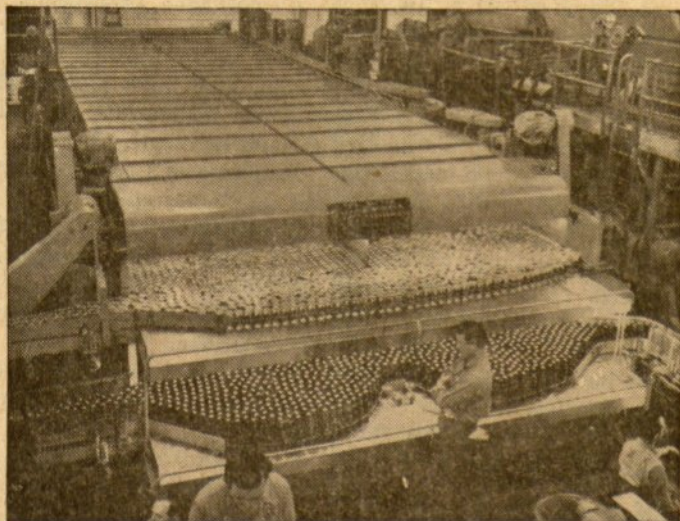
2900 MAYFIELD

Arklių lenktynės

Jau prasidėjo Thistle Down arklių lenktynės, kurios tęsis iki liepos 15 d. Yra pridėta dar viena \$7.500 dovana liepos 4 d. lenktynėms. Informacijos gaunamos MO 2-8600.

Tokiuose stiklu išdengtuose tankuose yra sendinamas Stroh's alus. Čia yra tik dalis iš 132 tokių tankų, naujai pastatytam Stroh's sandėlyje No. 5. Tik kai alus įgauna tinkamą skonį, jis yra vėl tikrinamas ir pilstomas.

Šis dviejų augštų pasterizavimo aparatas uždaro virš trijų ketvirčių milijono butelių ir dėžučių alaus. Tai vienas iš tokių septynių aparatų.

Kas metai Stroh's Brewery gali pagaminti virš dviejų milijonų alaus statinų.

Clevelande Stroh's atstovybę įsteigė F. W. Blazy 1933 m., dabar yra tvarkoma jo sūnaus Henry W. Blazy, ir yra viena iš svarbiausių Ohio alaus ir vyno platintojų. Tom Russell vadovauja dideliame reklamos ir pardavimo skyriui.

NOW OPEN WEEKENDS!

CEDAR POINT

ON-LAKE-ERIE

Sun by Day,
Fun by Night

FOR THE ENTIRE FAMILY

• Beach • Midway

• Picnic Areas

• Lake Pier Fishing

• Sandusky Passenger Ferry

HOTEL BREAKERS

OPENS JUNE 11th

Reservations now

Cleveland Office:

Superior 1-7280

U.S. HIGHWAY 6,

SIX MILES

EAST OF SANDUSKY

FINEST BATHING BEACH IN THE WORLD!

Clevelande ir apylinkėse

Lietuvos pavergimo 15-kos metų sukakties minėjimas

Lietuvos pavergimo penkiolikos metų sukakties ir didžiųjų lietuvių išvežimų į Sibirą prisiminimą Clevelande rengia Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius birželio mėn. 11-12 dienomis.

Birželio mėn. 11 d., šeštadienį, Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje yra rengiama religinio susikaupimo valanda, kurios metu bus pasakytas momentui pritaikytas pamokslas ir išpildyta religinė-mėninė programa. Programą parengti yra pakviestas muzikas Pranas Ambrazas.

Birželio mėn. 12 d. 10 val. toje pačioje bažnyčioje bus specialios pamaldos už visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir tremtyje nukankintus mūsų tautiečius, o vakare 7 val. Lietuvių salėje yra rengiamas minėjimo aktas.

Smulkesnė viso minėjimo programa bus paskelbta kiek vėliau.

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba kviečia visus lietuvius gausiai dalyvauti šiame minėjime, o visas organizacijas ir jų vadovybes maloniai prašome paraginti savo narius atvykti į minėjimą.

Clevelando skautų tūnto stovykla

Antradienį, geg. 24 d., buvo Clevelando Skautų Tūnto vadijos posėdis. Jame išklausyti tūntininko bei vieneto vadovų pranešimai ir svarstyti šios vasaros stovyklos reikalai.

Clevelando Skautų Tūntas šią vasarą stovyklauja skautų bičiulių Čiuto ūkyje prie Painesvillės, Ohio. Stovyklos laikas: liepos 9-23 dienos. Liepos 16 d., šeštadienį, skautų stovykloje bus Dariaus ir Girėno laužas visuomenei.

Stovyklai vadovaus skautininkai — V. Kizlaitis, V. Šenbergas, R. Bajoraitis ir Vl. Bacevičius. Jiems talkininkaus jaunesni vadovai iš sk. vyčių ir jų skautų tarpo.

Kl. Prielgauskas

vyresnios kartos laikrastininkas, iš Hamiltono, Kanados, į Clevelandą atvyko pas artimuosius ir išbūs visą savaitę. Sustoję pas E. ir A. Končius — 7010 Linwood, telef. EX 1-0883. Svečias aplankė Dirvos redakcija.

Lietuvių diena

Trečioji lietuvių bendruomenės rengiama Lietuvių diena įvyks birželio 19 d. pernykštėje vietoj 25000 Euclid Ave. Programoj "Joninių pavakarys", papročių, dainų, tautinių žaidimų ir šokių, pasakojimų pynė. Į ją įeis L. Sagio rengiami žilvitis, Sadutė, Alg. Bielskaus mokomos dainos Anoj pusėj Nemunėlio, Eisiu girion pavaikšioti ir kt. Į Lietuvių dienos programą taip pat įeina jaunimo sporto žaidynės.

Dalyvavo Taut. S-gos seime

Iš Clevelando į Tautinės Sąjungos seimą Bostone buvo išvykę Algirdas Nasvytis ir Balys Gaidžiūnas.

Vedybinės sukaktys

Ponai Liutkai praeitą šeštadienį, savo naujai įsigyjamame name — 16904 Andora Rd. atšventė dvidešimt penkerių metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Buvo surengtos turtingos vaisės. Sukaktuvininkai gavo daug sveikinimų.

Išnuomojamas mažas butas

su baldais vienam asmeniui. Atskiras įėjimas, vonia ir šaldytuvas. 1221 E. 72 Place iš Lockyear Av. (21)

Mirė

M. Broniškaitė-Matulaitienė

Clevelande prieš dvi savaites mirė Marija Broniškaitė-Matulaitienė, clevelandiečiams gerai pažinto dr. Matulaičio žmona. Ji buvo gimusi Shenandoah, Pa. Buvo baigusi gailingųjų seserų mokslo ir toje profesijoje dirbo.

Drauge su savo vyru Dr. Matulaičiu, kuris Clevelande yra miręs prieš ketverius metus, yra gyvenusi Worchester, Detroit, Dayton ir kt. Clevelande gyveno nuo 1935 metų.

Mirė staiga, širdies liga. Laidotuvės buvo uždaros ir jose iš lietuvių dalyvavo tik J. Bendleris.

Studentai praneša

Studentų skyrius praneša Clevelando lietuvių visuomenei, kad ir šiais metais jie rengia Naujųjų metų sutikimą.

Clevelando budžiai

su būrine jachta "Palanga" daro kas antrą dieną išvažiavimus į ežerą. Esant nepalankiam orui išvažiavimai atidedami ir daromos sueigos, pasikalbėjimai.

Nijolė Vedegytė-Palubinskienė

gegužės mėn. 20 d. baigė meno mokyklą. Būdamą viena iš geriausių studentų, gavo stipendiją vieniems metams studijų pagilimui.

Jos meno kūriniai išstatyti dabar vykstančioje parodoje yra gerai vertinami amerikiečių meno kritikų.

Muzikos ir šokių Festivalis

Beveik 800 asmenų iš Ohio ir iš dalies Pensilvanijos dalyvaus šių metų festivaly ir laimėtojai pasirodys su George Gobel Clevelando Arenoj birželio 28 d. Per dvi savaites, pradedant šiais birželio 15 d., ir vokaline ir instrumentine muzika sekančiomis dienomis, bus išrinkti laimėtojai iš kiekvieno konkurso. Jie pasirodys WHK salė birželio 22 d.

Festivaliui, ruošiamam Clevelando Plain Dealer-News-Halle's, biletai gaunami rašant Festivalio vadovybei. (žiūrėkit skelbime 4 puslapyje).

Vienos šeimos namas

Bayliss Ave. netoli šv. Jurgio bažnyčios 7 kambarių namas, didelis sklypas, geras stovis.

E. 75 į šiaurę nuo St. Clair 8 kambarių namas. Trys garažai, gaso šildymas.

E. 52 į pietus nuo St. Clair 6-5. Garažai.

J. J. Hrovat Realty

KE 1-6576 (23)

Išrinkite sau nuosavybę iš 200 su viršum namų, kurią jūs galėsite įsigyti lengvomis ir kiekvienam prieinamomis sąlygomis.

PAGE REALTY CO.

KE 1-1030

455 E. 200 ST., EUCLID

PAGE REALTY CO.

BŪSIMIEJI NAMŲ SAVININKAI!

- I. Išidėmėkite šiuos faktus prieš perkdami namus: Pastovia namų vertė — gera vieta — lengvomis sąlygomis —
1. Mes Jūs įkurdinsime Naujosios Lietuvių Parapijos rajone, 2. Jūs gyvensite lietuviškoje apylinkėje,
3. Jūsų vaikai galės lankyti lietuvišką mokyklą (naujai pradėdama statyti),
4. Jūs turėsite gerą susisiekimą su miesto centru (tik 15 min.).

— o —

II. Jūsų įsigyto nekilnojamo turto kaina šiose apylinkėse nekris dėl įvairių pasikeitimų metų bėgyje. Apsisprendę pirkti namus šiame rajone Jūs įsigysite naujesnę vertę, patogesnę aplinką ir naujesnę miesto dalį. Pirkdami dviejų šeimų namus jūs gausite proporcingai daugiau pajamų. Pirkdami pas mus — galėsite įsigyti namus lengvesnėmis sąlygomis, mažesniu įmokėjimu, žemesniu procentu bei valdžios užtikrintom paskolom (F.H.A.).

Jeigu jūs turite namus jums nebeįdomioj kaimynystėj ar apylinkėj, jūs galite be ypatingų sunkumų išmainyti juos į jūsų skoniui tinkamus naujesnius, patogesnius ir moderniškesnius.

Todėl mes kviečiame jus apsilankyti mūsų įstaigoje, susipažinti su mumis ir leisti Jums paaiškinti, kokiomis jums prieinamomis sąlygomis kiekvienas jūsų gali tapti namų savininku.

Mūsų įstaiga yra atdara visomis savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 12 val. iki 6 val. p. p. Mūsų bendradarbis JONAS NASVYTIS jūsų maloniam patarnavimui viską gali paaiškinti jūsų gimta kalba.

PAGE REALTY CO.

KE 1-1030

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką

duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Musicarnival

sezonas prasideda birželio 10 d., 4401 Warrensville Center Rd., netoli Thistle Down. Bus išpildyti šie muzikiniai veikalai: Kiss Me Kate — birželio 10-26. South Pacific — birželio 27 — liepos 17. Fledermaus — liepos 18-31. Brigadoon — rugpjūčio 1-14. Wish You Were Here — rugpjūčio 15-28. Guys and Dolls — rugpjūčio 29 — rugsėjo 11.

Gera! sutvarkytos vietos. Sezonas ar atskiri biletai. Šaukite MO 3-9550.

2 ŠEIMŲ NAMAS

netoli Eddy ir St. Clair. Po 5 didelius kambarius pirmam ir antram augšte, 3 gražūs kambariai ir vonia, trečiam augšte. Gaso šildymas. Dviems automobiliams garažas. Už nuomą mėnesiui gaunama 215 dol.

Yra keletas gerų vienos šeimos namų su 3 ir 4 miegamaisiais. Kainos nuo 10,000 dol. ir augščiau. Maži įmokėjimai. Galimos F. H. A. paskolos. Kreipkitės: J. SIRVAITIS But. GA 1-6751 Ist. PO 1-2020 T. F. GANNON REALTOR 12602 St. Clair

PIX BEVERAGE

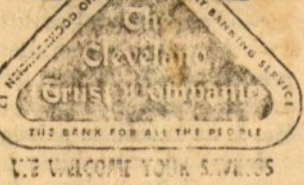
45 rūšių alaus — visoki gaiti

nantieji gėrimai, vynas ir šampanas

(prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priminėja interesantų "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalingiems. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gaunamos vėlykinės atvirutės.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS 6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

KREIPKITE Į MUS — GAUSIT GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

Vincas Šlekys

ELEKTRINIS SURŲ ISVALYMAS

VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS

SW 1-0327

VU 3-5063

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garbiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidiniais, — išsimokėtina. Naujausi modeliai. Lietuviškas raidinys greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau. V. BARTKUS. Adr.: 1431 East 66 St., Cleveland 3, Ohio.

Geras namas

Namas Bedforde su 4½ kambariais, rūsiu, garažu. 50x330 pėdų sklypas. Kaina \$7.200. 378 Wright Ave.

VISI DAŽYMO DARBAI

Dažymas iš vidaus ir lauko. Darbą atlieku tvarkingai. 1960 E. 75 St. Telef.: EX 1-2069 (23)

ELEKTROS DARBAI

Lietuviai elektrikai atlieka elektros instaliacijos ir remonto darbus. Šaukite: GL 1-1996, po 4 val. vakaro. Darbai valdžios įstaigų pripažįstami. (24)

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiatė gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinovą, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda

Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1308 E. 68 St.

Telef. EX 1-0344

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit. (52)

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

7015 Wade Park Ave.

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMASINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobiliui. Dideli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,

Cleveland 3, Ohio

Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

Tel. HE 2-0683

1505 Addison Rd. (52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

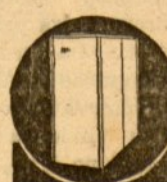
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNIŲ Namų Statytojai pasirenka MONCRIEF ŠILDYMĄ ir ORO VENTILIACIJĄ

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SŪSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvių Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda

Utah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue

Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisan paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicott 1-1763

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Vokiečiai sako - neutralūs nebūsime!

TUOJ PASIRODYS KARINĖS PRIEVOLĖS ĮSTATYMAS. — Į UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJĄ ATEINA BRENTANO. — NEPRIPAŽISTA SIENŲ RYTUOSE.

Korespondencija iš Europos

Prezidento Eisenhowerio pareiškimas, kad Amerikos politika nėra iš principo priešinga sumanymui, esą Europoje reikėtų sukurti neutralinių valstybių juostą, kaip tai siūlo Maskva, sukėlė Bonnoje tam tikro susirūpinimo. Vokiečių politiniuose sluogsnuose nurodoma, kad Europos politinėje būklėje ima ryškėti svarbūs pasukimai. Atrodo, kad sovietų nenuolaidumas, net užsispyrimas kuris ligšiol lėmė vakarų Vokietijos laikyseną, ima nykti. Ryšium su tuo tenka apsispręsti ir Bonnai.

Sovietų sumanymai konkrečiai dar nėra žinomi. Dar net nėra tarta galutinio žodžio, ar keturių konferencija iš viso įvyks. Tuo labiau nematyti tikrumo dėl sąvokų, kuriomis paskutinėmis savaitėmis operuojama. Kaip turi atrodyti neutralinių valstybių "sanitarinis kordonas"? Ar į tą juostą turėtų įeiti tikta Vokietija (rytų ir vakarų dalys) ar ir rytų Europos satelitai? Jeigu Eisenhoweris laikytų tokia neutralinių valstybių juostą kaip diskusijų pagrindą, ar jon įeiti taip pat Čekoslovakija, Lenkija, Vengrija ir kitos valstybės, esančios Maskvos tiesiojine valdžioje? Pagaliau, ar tos zonos valstybės būtų paskelbtos neutralinėmis, bet galėtų laikyti savo kariuomenę ir tuo būdu, reikalui esant, ginti tą dogmą, ar jos būtų bejėgės valstybės, nedisponuojančios jokia karine jėga ir priklausančios didžiųjų valstybių malonės ir nemalonės?

Vis tai klausimai, kuriems atsakymo dar neduota. Iš vokiečių kompetentingų sluogsnų pareiškimų matyti, kad dabartinė Vokietijos vyriausybė laiko Vokietijos neutralizavimą pavojingą dalyku. Tokios zonos sudarymas įtempimo Europoje ne tik nesumažintų, bet jį dar padidintų. Ne mažiau krenta į akį, kad sovietai savo pasiūlymuose kalba apie kariuomenių atsitraukimą į

savo valstybių ribas. Iš to eity, kad raudonoji armija pasitrauktų į Sovietų Sąjungą, o amerikiečiai turėtų sėsti į laivus ir išplaukti į savo žemyną.

Savaime suprantama, kad Kremlius siekimas išstumti Ameriką iš Europos nėra priimtinas jokiam protingam europiečiui. Europos saugumas be Amerikos aktyvaus dalyvavimo neįmanomas. Jeigu Vokietija sudaro Europos žemyno širdį, tai nuginkluotos, bekraujės zonos sudarymas paverstų visą kontinentą ligonių, kuris anksčiau ar vėliau būtų priverstas priimti vaistus, kuriuos jam teiktų Maskva.

Maskvos planuose ryškėja dar viena tendencija. Sovietai nori ne tik išstumti Ameriką iš Europos, bet ir paversti niekais Vokietijos įsijungimą į šiaurės Atlanto karinę organizaciją (NATO). Kaip atrodo, dabartinė vokiečių vyriausybė nusistatiusi į tokius Kremlius manevrus nekreipti dėmesio, juos ignoruoti. Tą patį matyti iš to, jog kancleris Adenaueris esąs nusistatęs negaišti laiko ir jau artimiausiu laiku parlamentui pateikti įstatymų projektus, kuriais Vokietijoje bus įvesta visuotinė karaviavimo prievolė ir kurie įgalins konkrečiai organizuoti naująją kariuomenę.

Idomu pastebėti, kad paskutiniuoju laiku ima aiškėti, jog net socialdemokratų opozicija, kuri nuosekliai atmetė Adenauerio užsienio politikos liniją, nerodo didelio susižavėjimo perspektyva, kad visa Vokietija būtų "neutralizuota", kitais žodžiais, Europos viduryje būtų palikta savo rūšies tuštuma.

Kiekviena tuščia vieta traukia į savo stipresnę jėgą, o toji tegalėtų būti Sovietų Sąjunga, nes rimčiausias oponentas — Amerikos Jungtinės Valstybės, — pagal sovietų planus, turėtų iš Europos pasitraukti.

Lygiu būdu "laisvųjų demo-

kratų partija", kuri nors ir įeina į vyriausybės koaliciją, bet kurios eilėse ligšiol buvo daug "sustarimo" su Maskva šalininkų, paskelbė savo oficialiniame leidinyje pareiškimą, kuriuo neutralizuotos Vokietijos mintis atmetama. Tas, kas leidžiama Austrijai, Švedijai ar Šveicarijai, būtų pražūtinga Vokietijai, jeigu ji nebeturėtų teisės pagal savo išmanymą sudarinėti politines ar karines sąjungas su kitomis valstybėmis.

Kai kada Vokietijoje reiškiamą minčių, esą Europoje reikėtų sudaryti vad. "trečiąją jėgą", kuri balansuotų tarp vakarų ir rytų. Laisvieji demokratai dabar į tai atsako, kad Vokietija, pasimokiusi iš dviejų pasaulinių karų katastrofos, nėra tokia neišmanėlė, jog ji galėtų prileisti mintį, esą ji pajęgtų balansuoti tarp dviejų milžinų.

Būdamas Paryžiuje, kancleris Adenaueris viešai pareiškė, kad artimiausiu laiku jis pasitrauks iš užsienio reikalų ministerijos vietos ir ją užleis krikščionių unijos pirmininkui Heinrich von Brentano. Šiomis dienomis būsimasis Vokietijos užsienio reikalų ministeris griežtai pasisakė ne tik prieš neutralizuotą Vokietiją, bet ir prieš tendencijas priversti vokiečius pripažinti esamas sienas rytuose.

Brentano atvirai deklaravo, kad jokia Vok. vyriausybė negali pripažinti Oderio-Neissės linijos kaip Vokietijos galutinės sienos. Esąs galimas dalykas, kad sovietai sutiksia leisti susijungti abiem Vokietijos dalims į vieną valstybę tikrai su sąlyga, kad būtų pripažinta Oderio-Neissės linija. Bet iš Brentano atsakymo prašosi išvada, kad Bonnai tokia sąlyga nieku būdu nėra diskutuotina.

Kokią reikšmę vokiečių vyriausybė teikia paskutiniųjų dienų įvykiams, matyti iš to, kad Bonna atsikvietė savo ambasadorius iš Washingtono, Londono ir Paryžiaus, nors jie tikrai neseniai išvyko į savo paskyrimo vietas. Vyriausybė nori iš pirmų šaltinių patirti, kokios linijos laikosi didžiųjų valstybių vyriausybės. Iš kitos pusės, ji nori savo ambasadoriams suteikti naujų instrukcijų, kad jie galėtų betarpiai painformuoti apie Vokietijos vyriausybės laikyseną atitinkamas vyriausybes.

Bonna supranta, kad Kremlius diplomatiškai siekia įvilkti Vokietijos klausimą į didžiosios politikos ėjimus, kurie apima visą mūsų planetą. Siūlydami ap-

siginklavimo ribojimą ir kalbėdami apie įtempimo pašalinimą, sovietai siekia paversti Vokietijos klausimą antraeilį ir jį "prastumti" tarp kitų svarbesnių reikalų. Čia glūdi tam tikri pavojai. Dabar viskas priklauso, ar, pav., Amerikos Jungtinių Valstybių užsienio politika atsilauks prieš sovietų gundymus.

Netenka nė specialiai pabrėžti, kad su Vokietijos laikysena tiesiogiai yra susiję ir kiti Rytų Europos reikalai. Jeigu vokiečių pasiryžimą nepripažinti dabartinių sienų rytuose parems Amerikos Jungtinės Valstybės, tai tuo pačiu sumažėja ir pavojai, kurie grėsia Lietuvos laisvės bylai.

Akademiniiai savaitgaliai

Europoje platesnio masto studentijos intelektualinio pobūdžio subuvimus buvome linkę vadinti tokiais išskilmingais vardais, kaip suvažiavimai, konferencijomis, akademijomis. Amerikos universitetuose jie vadinami kukliu "akademinių savaitgalių" terminu, tuo pabrėžiant jų neoficialų pobūdį. Lietuvių studentų vartojamas terminas — Studentų dienos — atrodo visais atžvilgiais priimtinas kompromisas tarp ceremonijomis pasižyminčių europinių studentijos subuvimų ir neoficialaus pobūdžio amerikiečių studentų rengiamų — Akademinių savaitgalių.

Clevelande prieš porą metų surengtas studentų dienas gerai prisimena, ne tik jose dalyvavę patys lietuviai studentai, bet ir daugelis jose atsilankiusių vietos inteligentų. Atsimenu, kaip šiandien, Juliaus Smetonos ta proga parašytą Dirvai straipsnį, kuriame jis tą studentijos subuvimą apibūdino kaip išimtiną įvykį Clevelando lietuvių intelektualiniame bendravime. Atsimenu, kaip šiandien, ir mūsų studentų Innsbrucke 1946 metais Austrijos lietuvių studentų sambūrio suvažiavimą, kuris irgi buvo vienas iš vertingų įnašų į lietuvių kultūrinę veiklą tremtyje.

Šios rūšies studentijos subuvimai — "akademinių savaitgalių" — Amerikos universitetuose pradami vis dažniau rengti, ir domėjimasis jais tolydžio didėja. Š. m. balandžio pabaigoje teko dalyvauti valstybinio New Jersey Rutgers universiteto Akademiniame savaitgalyje, kuris buvo pirmasis šio seno universiteto istorijoje nuo pat jo kūrimo 1766 metais.

Akademinių savaitgalių diskusijų tema buvo: studentų intelektualinio gyvenimo apatija ir laisvės ir konformizmo santykių problema. Be žymių Rutgers profesorų, kurių tarpe, kaip žinoma, yra ir pats streptomycino išradėjas Waksman, diskusijose dalyvavo bei darė pranešimus Harvardo, Columbia, Yale ir Princetono universitetų profesoriai. Kaip ir buvo galima laukti, politikos mokslų profesoriai pranešėjai negalėjo susilaikyti nuo pasidavimo pagundai leisti į slydų politikavimo kelią, priekaištaudami dabartinei krašto vyriausybei ryšium su keletą profesorų palietusiomis investigacijomis.

Diskusijose dalyvavęs respublikonų kongresmanas Frelinghuysen buvo vienintelis, kuris turėjo atlaikyti profesorių puolimus. Patys gi studentai, dalyvavę diskusijose, neiškelė, kiek teko patirti, jokių priekaištų krašto vyriausybei; pora jų dargi išdrįso išreikšti kaltinimus F. D. Rooseveltui erą ginantiems profesoriams, kurie, esą, pritarią politikai, privedusiai prie dabartinės nesaugios Jungtinės Valstybės padėties. Bendrai studentai, kaip atrodė, mažai domėjosi politiniais klausimais ir

Jau antram pasauliniam kare buvo išrastas aparatas surasti taikinį tamsoje. Dabar jis ištolintas ir naktį prieš taikiny pasiekiamas.

Tautinės Sąjungos seime

(Atkelta iš 1 pusl.)

kytinų Lietuvos išlaisvinimo pastangose.

7. Seimas mano, kad Lietuvių Tautinio Sąjūdžio bei kitų susitelkusių organizacijų telkiami fondai Lietuvos nepriklausomybės kovai stiprinti ir savo veiklai plėsti yra reikalingi ir vertina teigiamai.

8. Tautinės spaudos palaikymas ir jos visokeriopas rėmimas yra būtina kiekvieno Sąjungos nario pareiga ir

9. Seimas didžiai vertina Amerikos lietuvių vienybę, besireiškiančią ALTO organizacijoj. Jis yra giliai įsitikinęs, kad šioji

daugiausia rodė susirūpinimo akademinių gyvenimo apatijos problema, siūlydami jos sprendimui organizuoti kasmet panašius akademinius savaitgalius.

Lietuviai studentai panašiuose subuvimuose greičiausia sugeba išvengti politinio ar net partinio pobūdžio diskusijų, kurioms palginti jau ir taip daug vietos skiria beveik visi mūsų laikraščiai. Kultūrinio pobūdžio diskusijos turėtų būti skatinamos ir organizuojamos platesniu mastu ir dažniau kaip ligšiol. Į jas prelegentais turėtų būti kviečiami pirmoje eilėje žymesni nei priklausomos Lietuvos profesoriai ir rašytojai; neturėtų būti aplenkta pakviesti ir žymesni amerikiečių bei užsienio kraštų kultūrininkų. O gal amerikiečių prelegentų pakvietimas net prisidėtų prie glaudesnio kontakto palaikymo su senosios išeivijos vaikais bei anūkais akademikais, nemokančiais lietuviškai?!

Tokius studentijos kultūrinius pobūvius reikėtų plačiau išgarsinti tiek spaudoje, tiek ir asmeniškai siunčiant laiškus kultūrinio gyvenimo susidomėjusiems žmonėms.

J. K.

vienybė yra būtinai reikalinga Lietuvos laisvinimo darbų sekmingumui. Ir Seimas yra įsitikinęs, kad visi čia pareikšti pasisakymai yra pilnai suderinami su plačiai suprasta vienybės mintimi, kuria grindžiamas Amerikos Lietuvių Tarybos darbas.

*

Seimo dalyviai taip pat priėmė šį pagarbos ir padėkos pareiškimą —

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas, baigdamas savo darbą, reiškia padėką visiems, kurie yra jam prisiuntę sveikinimus ir linkėjimus ir yra parodę susidomėjimą Tautinės Sąjungos gyvenimu.

Savo ypatingą padėką reiškia Sąjungos pirmininkui A. Lapinskui ir valdybai už jos atliktus darbus, Seimas ypatingu nuosirdumu dėkoja adv. Antanui Oliui už Sąjungos įtakos stiprinimą, atstovaujant ją Amerikos Lietuvių Taryboje, dėkoja Albinui Trečiokui už darbą, atliktą Balfe, atstovaujant Tautinę Sąjungą ir dėkoja visiems, kurie vienur ar kitur atstovaudami Sąjungos reikalus, yra pasidarbavę.

Seimas siunčia savo širdingus sveikinimus Lietuvos Igaliotam Ministrui Washingtono Povilui Zadeikiui ir visiems Lietuvos konsulams Amerikoje, ministrui Broniui Balučiui Londone, Lietuvos diplomatinio šefui ministrui Stasiui Lozoraičiui Romoje ir per jį visiems Lietuvos atstovams.

Nuosirdžiu žodžiu Seimas dėkoja Sąjungos vardu Bostono skyriaus pirmininkui už jo dosnumą Sąjungai ir jo širdingą globą šiuose namuose, kurie gamėtojai siunčiant laiškus kultūrinio gyvenimo susidomėjusiems žmonėms.

Seimas taria dėkui Bostono skyriaus valdybai ir visam skyriui už jų triūsą seimą organizuojant. Taria dėkui taip pat laikraščių redakcijoms, radijo valandų vedėjams ir korespondentams, garsinusiems šį seimą ir vienaip ar kitaip prisidėjusiems prie Sąjungos veiklos pagarsinimo.

Dėkui visiems Seimo atstovams už jų dalyvavimą, už jų atvežtas pinigines aukas, už jų asmenišką paramą ir už jų kantrybę bei gerą valią ir linki visiems sugrįžti su didesniais pasiryžimais naujiems darbams.

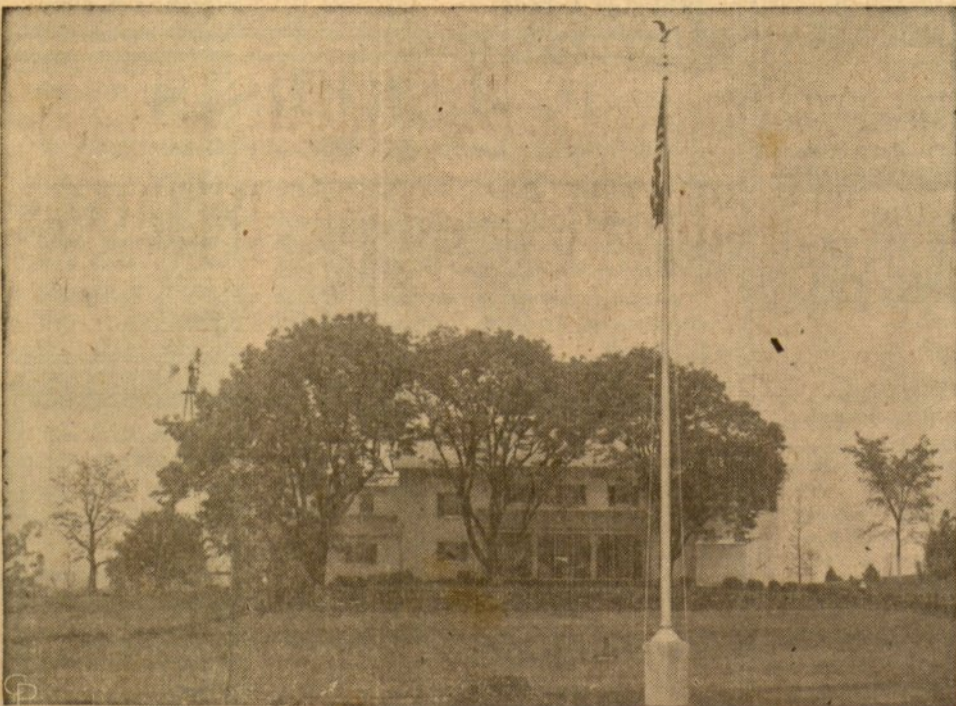
Nauja vadovybė

Nominacijų komisijai rekomenduojant naujuoju Sąjungos pirmininku išrinktas Dr. S. Biežis iš Chicagos. Dar keturius narius į valdybą, taip pat visus iš Chicagos, seimas išrinko, būtent: adv. A. Lapinską, inž. J. Jukūną, Dr. J. Bartkų ir Dr. B. Dirmeikį.

Į Tautinės Sąjungos Tarybą perrinkta visi tie patys asmenys, kurie Taryboje buvo ir praėjusiais metais. Jie yra: V. Abraitis, J. Bačiūnas, J. M. Colney, B. Gaidžiūnas, B. Kalvaitis, J. Kasmauskas, K. S. Karpis, B. Nemickas, A. Olsis, V. Rastenis ir A. S. Trečiokas.

Į Sąjungos kontrolės komisiją išrinko: M. Sims, V. Paužą ir J. Ginkų.

Seimui pasibaigus Tautinės Sąjungos namuose įvyko jaus pobūvis.

Prezidento Eisenhowerio ūkis, esąs Gettysburg, Pa., atnaujintas ir paruoštas reprezentaciniam gyvenimui.

Australija yra beveik JAV dydžio, bet turi tik 9 milijonus gyventojų. Dabar į Australiją iš visų kraštų viliojami emigrantai, nes valstybė suplanavusi, kad 1980 metais Australijoje būtų 20 milijonų gyventojų. Vienok, ten nuvykusieji skundžiasi, kad aštriom priemonėm slopinami jų tautiniai pasireiškimai.